

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

IV. évfolyam 6. szám

<http://www.szikszi.hu/isk/gellert/>

1997. június

Nem tudósképzés folyt, hanem emberformálás...

Gondolatok pedagógusnapra

Elsős elemista voltam 1930-ban. Nyugdíj előtt állt Orbók János tanító úr. A Mirhói Iskola első és második osztályát tanította. Száz körül volt a létszám. A Mester beteges is volt, öreg és fáradt is. El elvesztette türelmét, s akkor a hangját felemelte, s nem a dicséret szép szavaival illette olykor a gyakran zsongó méhkaszt. Uram bocsá', még a fenyítés komolyabb eszközeire is sor került. Szégyen, nem szégyen, de féltünk, pedig csupa „férfiak” voltunk a keze alatt. A karácsonyi szünet előtt elbúcsúzott, és combtöréssel kórházba került.

A új évet Dinya Ilona tanító néniel kezdtük. Vele napfény, kedvesség, boldogság került az iskolába. Neki volt kedve játszani velünk, gyakran simogatta borzas, buta fejünket. Megfogta kis maszatos kezünket a benűk és számok alakításakor. Szünetben közénk állt, érdekes, ismeretlen játékokra tanított meg bennünket. Torna óra is lett attól kezdve. Kedves kis dalokat tanított. Mindent átrendezett, még az ülésrend is hamarosan megváltozott. Biztatott, buzdított, segített. Nem volt hiányzó, vagy iskolakerülő. Ismeretlen volt a félelem. Rendszeres és sikeres szereplés után, tízpercben a katedrához szólította a példaadókat, és finom uzsonnáját szétosztotta közöttük. A padok közt járva, hogy segítsen, kellemes illatot húzott a sok nebuló által kipárologtatott, belélegzett terembe. Még most is, vénülő fejemmel, Ő jut eszembe, ha az utcán elhalad mellettem egy ápolt testű hölgy.

Az Ő munkája ébresztette fel bennem a vágyait, hogy tanító legyek.

A tanév végén elkészönt tőlünk. Megsírattuk. És amikor 20 évesen Újvidéken megkaptam a kitűnő tanítói oklevelet, elsőnek Ica néni jutott az eszembe, s nem éreztem magam hálátlanak 14 éve özvegy édesanyim iránt, aki 10 gyermeket nevelt fel szakadatlan munkával és tengernyi fáradtsággal.

Aztán a Nagy Tanító, Hunya Lajos bácsi keze alá kerültem. Ő a 3. - 4. osztályt taní-

totta. Szízen is voltunk, de csak november és március között, mert a szorgalmi idő többségét a csoport 30-40%-a pástorkodással, kanászsággal töltötte valamelyik tanyán, hogy a család anyagi helyzetét kevéske keresetével segítse.

A hatalmas terem falát zsúfolásig megtöltötte a történelmi, földrajzi, természetrajzi, bibliai képek sokasága. Fő helyen volt Nagymagyarország és Békés vármegye térképe. Hatásos nevelő eszközök voltak. Hogy bezsongatott bennünket a török, tatár, labanc gyűlöletére! Pedig eléggé elárvult módszerekkel dolgozott: nádpálca, hosszúpálca, fülbizga (rövid nyélre húzott vékony gumicső). Minden tanítási nap a „zúgással” kezdődött. Ez felváltva szorzó és osztó tábla, vers ismétlés, közös hangos olvasás, Endrőd történetének tanulása, bibliai tanulásból állt. Aztán jött a „porciózás”, ami az el nem készített házi feladatokért járt. (Pofont soha nem adott!) Írni, olvasni, számolni mindenkit megtanított. Negyedikben a helyesírás lett a „vesszőparipa.” Nem telt el nap diktálás és elemzés nélkül. A hibákért „dongócsípés” járt. Viszont az is tagadhatatlan, hogy a helytörténet és néprajz iránti érdeklődésemet Ő csíráztatta ki fejemben és szívemben.

Ilyen előzmények után kerültem Szegedre, a Bakterájba (MÁV Fiúnevelő Intézet és Árvaház), ahonnan a Szent Imre Polgári Fiúiskolába jártam, melynek igazgatója az a Kockás Sándor volt, aki a 20-as években megszervezte és vezette az endrődi polgári iskolát. És milyen csodálatos tanári kar volt! Hamar tekintélyt szeretem magamnak, az úgy történt, hogy a legelső természetrajz leckét „hunyalajososan” tanultam meg, és mondtam fel Mészáros tanár úrnak. Az egész osztály elképedt, mert mint a verset, szóról-szóra elzúgtam. A tanár úr meg is kérdezte, hogy honnan jöttem, ki volt a tanítóm. Aztán az osztályhoz fordulva értékelt:

- No, híres szegedi legények, jól

HUNYA JÓZSEF
(1856-1923)

Templomunk fennállásának 100., és községünk önállóságának 50. évfordulóján hálás szeretettel emlékezünk az Adakozó. Alapítóról. Hunya község lakói és a leszármazottak
1997. június 29.

1997. június 29-én délelőtt 10 órakor tartjuk a hálaadó Szent László búcsút. Az ünnepi szentmisét Gyulay Endre püspök úr celebrálja.

köcsétek fel a fehérneműt, ha magatok mögé akarjátok utasítani ezt az endrődi BAKTERT!

Szégyelltem volna, ha egyszer is csütörtököt mond a tudásom.

Persze a Bakteráj is csodálatos volt, az endrődi viszonyokhoz hasonlítva. Parkettás tanterem és háló, hatalmas játéktér, ebédlő, fürdőszoba, óriási könyvtár, orvosi rendelő, betegszobák, önképzőkör, zeneterem, központi fűtés...

Belevetettem magam az olvasásba: A Láthatatlan ember, Az egri csillagok, Az Isten rabjai, Jókai, Verne, Karl May, János vitéz, Toldi... Romantikus csodávilág épült fel körülöttem.

Felédhetetlen élményem volt a Juhász Gyulával való találkozás. Csúnya, őszi idő volt. Sétálni mentünk a Tisza-partra két-száznyian, négy nevelő tanár kíséretében. A folyó mellvédjének támaszkodva egy különös alak bámulta a Tiszát. Szőrös volt, ruházata enyhén szólva cibált. Legnagyobb megrökönyödésemre Paku Imre, Huszka László és Draskovits

(folytatás a 13. oldalon)

Önök joga van tudni...

... hogy a gyomaendrői kereszténydemokraták igen nagy számban léptek be a „Pro Pátria Összefogás a Kereszténydemokráciáért” Egyesületbe. Ezen Egyesület célul tűzte ki, hogy minden pártérdek fölé helyezi a magyar kereszténydemokrácia ügyét, és tömöríti azokat a civil szervezeteket és azokat az egyéneket is, akik semmilyen pártnak nem kívántak a tagjai lenni. Mint már hírül adtuk, az egyesület elnöke Pungor Ernő, ügyvezetője Csenger Zalán Attila. Május 15.-én részt vettünk az Egyesület által szervezett fórumon, amelynek címe volt: „Általános Értékek a Politikában”. Előadók voltak: Gál Ferenc, a Pázmány Péter Egyetem rektora, Dobos Krisztina képviselő, Semjén Zsolt képviselő, és Orbán Viktor MPP elnök. A József Attila (ciszter) Gimnázium díszterme zsúfolásig megtelt. Sokan vállalták az állóhellyel járó fáradságot is.

Az előadáson elhangzott gondolatokkal ismertetjük meg olvasóinkat.

Gál Ferencről hallottuk:

A politika egyenlő a felelősséggel. Az emberek sok kérdésre, kihívásra kell megfelelnie. De az ember Isten teremténye, és a keresztények felelősek az embertársaikért. A felelősség követelményei:

1. az áldozatvállalás, önfeláldozás,
2. felebaráti szeretet gyakorlása,
3. ha azt akarod, hogy segítsenek, megbocsássonak, te tedd előbb!
4. A hatalomért való harc a békességet előzi. A keresztény embernek nagylelkűnek kell lenni!

Ígérhetünk van Jézus Krisztustól, hogy ha tiszta ügyet szolgálunk, akkor azon meg lesz Isten áldása.

Dobos Krisztina képviselő

felhívta - immár sokadszor - a figyelmet arra, hogy az oktatás óriási felelősséget jelent. A politika igazi színtere az iskola. Itt dől el a jövő politikája. Ha egy nemzet meg akar maradni, akkor joga, sőt kötelessége hogy magas szinten művelje az oktatást. Elemezte a NAT-ot, azaz a Nemzeti Alap Tantervet. Véleménye szerint nem felel meg az eredeti feladatának, azaz a nemzeti kultúra továbbvitelét kellene hogy szolgálja, ehelyett 20-25 év előtti állapotot hoz vissza! Értéksemlegességet hirdet, és nem vállalja fel sem a nemzeti, sem a keresztényi értékeket. Nem kíván a nevelés tényezőivel foglalkozni. 12-14 éves gyermeknek olyan problémákat tár fel, ami nem a koruknak való. A NAT értékrendje szétzúzza a korábbi hagyományokat. A képviselő megállapítása szerint, ha a közoktatás színvonala tovább csökken, akkor felvetődik, hogy milyen a társadalom

jövőképe? Most alapozzuk meg unokáink jövőjét.

Egy ország gazdagsága attól függ, hogy milyen a mentális és szellemi értéke. Különösen igaz ez hazánkra, ahol a „humán tőke” eddig igen magas értéket képviselt. Ezért nem szabad megengedni, hogy az oktatásban a színvonal csökkenjen! **Nemcsak a mának, a jövőnek is felelősei vagyunk!** - fejezte be gondolatait a képviselőasszony.

Semjén Zsolt képviselő:

A keresztény, nemzeti értékeinket magunknak kell meghatározni. A nemzeti identitás, kultúr- és sors közösség. Illyés gondolata szerint: „a madarak szárnyas, az emberek közösségi lények”. Minden nemzet egyszeri és megismételhetetlen, hangsúlyozta, - óriási taps helyeselte - Ha a magyarság eltűnne a történelemből, azzal az emberiség is szegényebb lenne. Ha az emberkép torz, akkor a politikája is az. Sajnos az elmúlt 40 év, az internacionalizmus és a kozmopolitizmus szellemének jegyében telt el, ami meg akarta szüntetni a közösségi jellemzőket. Ez óriási tévedés volt, és óriási kárt okozott.

Az európaiság, keresztény kultúrkörben alakult ki. **Keresztény kultúrához, csak keresztény Magyarország csatlakozhat.** Nekünk, illetve hazánknak kiérdemelt helyünk van Európában. (nagy taps). Hol lenne ez az Európa, ha mi magyarok nem vagyunk. Tatár, török támadásokat védtünk ki. Nekünk saját értékeink vannak, és erre méltán büszkélnek kell lennünk! A mi 1100 éves európai múltunkban olyan vezéregyéniségeink voltak, akik még ma is nemzetünk bátyái, csak hogy néhányat említsünk: Szent István, Mátyás király, Pázmány Péter, Széchenyi, magyarjai vagyunk.

Orbán Viktor Fidesz MPP elnöke

véleménye szerint a Pro Pátria Egyesületnek szellemi műhelyként kell működnie. Majd részletesen elemezte a magyar történelemben a „liberalizmus” szó tartalmának változását Deák Ferenc korától, napjainkig.

Elmondta még, hogy az 1989-es rendszerváltozás igénye mögött lelki igény is volt. Az „individum” önmagában nem teremtette meg azt a közösséget, (pl. önkormányzat, család, iskola, politika) ami összetart.

A korszaklem változik, erre több gyakorlati, érthető példát hozott fel. Így pl. 89-ben az emberek meg akartak szabadulni valamitől, ma, 8-9 évvel később, a valamitől valamire változott. További példaként említette az állam és az egyház viszonyát. Korábban az államtól leválasztották az egyházat, ma már nem kell félni az egyház hatásától semmit, ezért ma

már az együttműködésről kell gondolkodni. Vagy, korábban a szabadelvűek azt hitték, hogy mindent szabad, ma már „mindent lehet, de csak a jót szabad” hirdetik.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás feltételeiről is szólt. A keresztény Magyarország a feltétel.

Módszer, hogy megtartsuk a hagyományokat, az értékeinket. Az ellenzéknek erkölcsi fundamentumnak kell lenni! Amit nyugodt, megfontolt politikával, hittel, optimizmussal, elkötelezettséggel, türelemmel kell megteremteni. Sajnos a tény az tény, az **elmúlt 40 év erkölcsi rombolását nem lehet 4 év alatt helyrehozni**, sajnos ezert szavazott 94-ben nagyon sok hívő is a mai koalícióra.

Az előadók előadása után két felszólalás volt. Legeza László, a Bánki Donát Főiskola tanára elmondta, hogy a mai magyar gazdasági viszonyok között, amikor is hazánk az elemzett 48 országból, a gazdasági mutatók alapján a 46-ik helyen van, Genfben mégis 22 magyar szabadalom kapott díjat. (a megjelent 22-ből!) Ez viszont azt jelenti, hogy jól képzett mérnökeink vannak, ebben a vonatkozásban hazánk a második helyen áll. Sajnálatos tény, hogy a hazai össztermék 30-40%-át a fekete gazdaság teszi ki, ami tudvalevően nem adózik. Érdekes statisztikai számot közölt még: 1997-ben a bruttó fizetés átlag 52.000 Ft, a nettó 35.000 Ft, ami az előző évitől 23%-kal magasabb. De az átlagon belül igen nagy a szóródás, mert pl. a bankok, és pénzintézetek 40-50%-kal emelték a jövedelmet. A Pázmány egyetem egyik diákja, nevezetesen Hernádi Zsolt volt a köv. felszólaló. Felhívta a politikusok figyelmét, hogy ne a karrier, hanem a küldetés, hivatástudat vezérelje őket a politikában. Alázatot, erőt egyszerre sugározzanak! A kereszténység nem kirekeszt, hanem befogad, emlékeztetett a diák. Végül idézte a néhai miniszterelnök, Antall József egyik gondolatát: „Kicsit az a baj a politikában, hogy túl idealizált, tettekre van szükség.” Végezetül kérte a felnőtteket, hogy tartsák fontosnak a fiatalok véleményét.

Az Egyesület társelnöke Maróth Miklós összefoglalója így hangzott: Összefogásra van szükség, azonos értékrendben kell gondolkodnunk! Szolgálni: Istent, embert, közös jó célért! A mi feladatunk, a KÖZJÓ szolgálata, azon értékek megismertetése, ami átsegít a bajokon. Az iskolarendszert kell megváltoztatni, nem az Alkotmányt! **Az állam nem más, mint a boldog élet közössége.** Ezt csakis a nemzetben belül lehet elérni. A közös értékek kössenek össze, az alapdolgozatban értsünk egyet! Ez a mi dolgunk, és felelősségünk.

* HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK *

KÖZÖSSÉGI HÁZ június HAVI PROGRAMJA

1. 9 órától: Gyermeknap Öregszőlőben
 2. 18 órától: Gyógyda
 - 3-13-ig: Kiállítás Gyomaendrőd fiatal amatőr festők műveiből.
Demeter György és Nehéz Lajos festményei megtekinthetők hétköznapokon 8 - 16 óráig.
 4. 13 -18-óráig: Telefon-bemutató és vásár.
 7. 9 - 11 óráig: Szemvizsgálat. (Okulár Optika)
 - 11.- 18 órától: Cukorbeteg klubja.
 17. 9 - 14 óráig: Katonai ruházati cikkek vására.
 28. 18 órától: A nyugdíjas Klub féléves vacsorája.
- Szeretettel várjuk az érdeklődőket.

VÁROSI VÉRADÓ NAPOK!

A Vöröskereszt 1997 június 9-én és 18-án városi véradó napokat szervez.

Időpontja 8-12.

Helyszín Gyomaendrőd: Kossuth u.9. Művelődési Központ.

Minden véradót szeretettel várunk.

Kurilla Jánosné

Mini galéria nyílt az endrődi könyvtárban

Május 23-án mini galéria nyílt az endrődi könyvtárban: Gonda Margit kortárs festő- és iparművész néhány képe és kézi kerámiaja került kiállításra. A kiállított tárgyak - akár részletre is - megvásárolhatók. A galéria anyagát Borokay Barnáné Hunya Judit hozta nekünk Szekszárdról.

- Melyik Hunya család a tiétek, Judit?

- Endrődön a Temető utcában laktunk. Hunya Mátyás volt a nagyapám, az édesapám-nak a bátyja pedig Hunya Dániel jezsuita pap volt. 1945 után mindenünket elvitt a végrehajtó, akkor kimenekültünk Hunyára, az Ördögöldalon volt a tanyánk. Én nagyon szép éveket éltem meg Hunyán. Később Szekszárdra kerültem, ma ott élek.

- Akkor van bizonyos fokú megbántottság a családban az Endrődön történtek miatt. És mégis sokszor hazajössz azóta is.

- Igen. Én még kislány voltam, de olyan mély sebeket hagyott bennem, hogy ma is emlékszem a végrehajtó kopogására. Állandóan verte az ajtókat. De azért mégis kötődöm Endrődhöz. A Zsigri családhoz, Böcsi mamához - én már csak így hívom. Ha hazajövök, leteszem gondjaimat, itthon olyan jókat tudok aludni...

- Szekszárdon mivel foglalkozol?

- Kialakítottam egy galériát, azt állandóan fejlesztem, ma már jó választékkal várom a vásárlókat. Van benne Vasarely kép is, Marcskássy Izolda kép is, de van Csikós András kép is, hogy az ellenkező stílust említsem. Árulunk iparművészeti tárgyakat is: szőnyeget, asztalterítőket, függönyöket, kézi festésű kerámiákat, folttechnikával készült ágyterítőket is.

- Honnan van az ötlet, hogy Endrődön is létesítesz egy mini galériát?

- Tisztában vagyok, hogy ez nem egy nagy üzleti fogás. De meg tudom oldani, hogy hozzam-vigyem a galéria anyagát, mert többször járok erre. És úgy gondolom, hogy itt is örülnek a szépeknek. Én ezzel tudom segíteni a szülőfalum kulturális színvonalát.

- Gonda Margit képei és kézzel festett kerámiái máris sikert arattak azok között, akik látták. Neked miért tetszenek ezek a tárgyak?

- Az én számomra az emberi humánusumot jelentik. Mindent, ami érték: nyugalmat, békét, szeretetet. Ezek a tárgyak és a képek finom, visszafogott színeivel, belső harmóniájukkal olyan érzést keltenek az emberben, mint egy szép klasszikus zenemű. Remélem sokan megnézik majd, és meg is vásárolják. Ennek érdekében megpróbáltunk elérhető árakat szabni.

- Lesz más anyag is?

- Igen, egy idő után cseréljük az anyagot, más művészek munkásságából is hozunk összeállításokat. Így ez a galéria arra is jó, hogy folyamatosan megismerhet a látogató jó néhány kortárs képzőművészt.

- Köszönöm Judit!

Hornokné Németh Eszter

A GALÉRIA ANYAGA MEGTEKINTHETŐ A KÖNYVTÁR NYITVA TARTÁSI IDEJE ALATT.
CÍM: BLAHA L.u.21. T.: 386-157.

KÖSZÖNET A TÁMOGATÓKNAK

Az Endrődi Községi Házban május 23-án rendezett, és nagyszerű ünnepség támogatóink köszönetünket fejezzük ki. Nélkülük nem jöhetett volna létre az a nagyszerű és minden bizonnyal sokáig emlékezetes délután és este.

Támogatóink voltak: Barna Zsolt, Dávid Istvánné, Dinya László, Dinya Zoltán, Diószegi Bíró Ilona, Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet, Farkas Máté, Farkasinszki Zsuzsa, Gellai László, Gombkötő Frigyesné, Gyuricza János, Hornok József, Hunya István, Kovács Lajos, Lizák Istvánné, Polgármesteri Hivatal, Sikér GMK, Szabó Lajos, Szmola József, Szurovecz István, Timár András, Timár Lajos, és mindazok akik sütötték a tésztát, várták és fogadták a vendégeket

SZERVEZŐ BIZOTTSÁG

SPORT

Méltó a csapat nagy elődeihez Kiéleződött a harc a helyezéért. Szerencsére a

Barátság képes lépést tartani a kívánalmakkal. A tavaszi ingadozó teljesítmény után állandósult a si-kersorozat. Remény van a sikeres befejezésre is. Az elnök és a vezetőség igen komoly erőfeszítése megteremteni képes a végső kiemelkedő helyezést. Kis szerencsével már az első helyen állhatnánk, ha nem döntetlennel végződik a Jamina elleni itthoni mérkőzés. Nagy lehetőséget szalasztottunk el. Pedig kezünkben volt a győzelem. Minden esetre a hátralévő csatákat győzelemmel kell zárni, hogy élni tudjunk azzal a nagy lehetőséggel, mely a bajnokság szerkezeti átalakításából kínálkozik. Még jó arányú második helyezéssel is feljebb léphetünk.

Eredményeink:

Barátság - Jamina	1:1	Góllövő: Janis
Gyoma - Barátság	0:1	(Góllövő:Czirják)
Barátság - Magyarbánhegyes	2:0	
Mezőkovácsháza - Barátság	0:1	
Barátság: Csorvás	5:0	

A Jamina elleni mérkőzés kemény, kevésbé szép játékot, de sok izgalmat hozott. Fiaink idegességükben sok nagy helyzetet hagytak kihasználatlanul.

Gyomán a revans szelleme sokat rontott a színvonalon. Még annál is több írható az irreális pályaviszonyokra. Inkább vízipóló, mint labdarúgás folyt a tócsává változott pályán.

Mezőhegyes ellen a javuló csapatjáték biztos győzelmet hozott.

Mezőkovácsházán igen jó képességű együttest fosztottunk meg a pontszerzéstől.

A Csorvás elleni itthoni mérkőzésen csak a győzelem aránya volt a kérdés.

A tabella állása:

1. Jamina	29	19	8	22	60:16	65
2. Barátság	29	19	6	4	64:16	63
3. Csabacsüd	29	17	4	8	66:45	55
4. Elek	29	16	6	7	63:45	54
5. Gyoma FC	29	14	7	8	54:33	49

A Battonyán születő eredmény sorsdöntő lehet a Barátság további sorsára.

Eredménye a tabellán 29 12 8 9 43:34 44

Bárhogy is alakul a befejezés, az eddigi teljesítmény alapján, elmondhatjuk, hogy ez a csapat méltó nagy elődeihez: a Simon Pista fémjelzte ETK-hoz, a Szabó Ernő Barátsághoz, az Erdei Feris Szpartakuszhoz. Akár túl is tehet rajtuk

Végezetül elmondhatom, hogy Pelyva Miklós az ifikkel csodálatos bravúrt hajtott végre

MÁRTON GÁBOR

Megnyitottuk a gyomaendrődi internetes címtárat, mely két részből áll: gyomaendrődi internetes helyek, címek. Gyomaendrődől elszármazottak Akik fel szeretnének kerülni a gyomaendrődi címtárba, írják meg E-mail, vagy WWW címüket (ha van).

Iványi László

E-mail: ivanyi@moha.szikszi.hu

http://www/szikszi.hu/isk/gellert/

In memoriam

„Eredj, ha tudsz, eredj, ha gondolod
Hogy odakinn a világban nem ácsol
Szívedből az élő, érző fából
Az emlékezés új kereszteteket.”

Reményik Sándor

Lesniczkiék

Lesniczki József
(Nagybánya 1893 - Endrőd
1981.)

Első szülött volt az ötgyermekes nagybányai Lesniczki József és Szilviczki Ida családjában. Tanulmányait szülővárosában végezte, majd tanítóképzőbe Kiskunfélegyházára került. Ott szerzett képesítést kitűnő és jeles osztályzatokkal 1914 június 27-én.

Az iskolapadból szinte azonnal a kaszárnyába

került, majd pár hónapos kiképzés után az első világháború fergetegében találta magát. A frontra érkezésekor már őrmesteri rangot viselt. A keleti front poklában méltón tevékenykedett. Helytállását bizonyította, hogy a háború végén már főhadnagy volt. Katonai helytállását később a második világháborúban is példásan teljesítette. Több kitüntetés között tulajdonosa volt a Vaskeresztnek és a Signum Laudisnak is. A Trianonban kötött béke szülőhelyét Romániának adta. Ő és István öccse 1920-ban szinte utolsók közt léptek át a határon. József Endrődön kapott tanítói állást. 1920 őszén a Csejtpusztai Községi Elemi Iskola tanítójaként kezdett. Öccse, István a csendőrség kötelékében talált helyet. Rövid szolgálat után leszerelt, és bátyja támogatását élvezve, Jászberényben szerzett tanítói diplomát.

József 1922-ben kötött házasságot Fucsik Margit (Mandi) tanítónővel. Pár évet még Csejtpusztán működtek, majd miután István oklevelet szerzett, átadták az iskolát neki.

A házaspár egy közelebbi endrődi tanyán, Rigalyoson (Varjaspuszta) folytatta áldásos, igen színvonalas oktató-nevelő munkáját az ottani öreg iskolában. Mandi az alsókat, férje a felsőbb osztályosokat vezette. Igen szigorú, de nagyon hozzáértő és igazságos emberek voltak. Jó kapcsolatot teremtettek a környék parasztaival. Számos fiatal készítettek fel a polgári iskola magán úton való elvégzésére.

Több alkalommal szerveztek ezüstkalászos tanfolyamot a mezőgazdaság korszerűsítése érdekében. Ehhez társultak a kosárfonó és seprűkötő tanfolyamok is.

A két testvér összefogta a gazdákat, szórakozásuk és művelődésük segítésére előbb Csejtpusztán létesítettek olvasókört, (kaszinót) majd Varjason művelődési házat. A csejti iskola elé országzászlót állítottak fel. Színi előadásokat szerveztek. Szétszedhető és elszállítható színpadot alkottak, melyhez festett, forgatható színpalak is tartoztak. Mindkét intézményben bálokat, ismeretterjesztő előadásokat rendeztek. Vezetésük alatt paraszt fiatalokból vonós zenekar is verbuválódott, mely évtizedeken át szolgáltatott zenét lakodalmak, ünnepek, összejövetelek alkalmával.

Mindketten leventeoktatóként is tevékenykedtek. István csapata a környék legjobb atlétáit adta a községi, járási és megyei levente sportversenyeken. Szorgos, igyekvő emberek voltak. A házaspár gyermektelen volt, megtakarított pénzüket földvásárlásra fordították, ami később nagy kellemetlenséget, bajt hozott rájuk.

József a második világháborúban századosnak lépett elő. A rábizott katonákat mentve, mikor már semmi győzelmi remény nem volt a józanok részére, szétkergette.

Közben Varjason egy új iskolát építettek, ahol a férj tanította az 1-6. osztályt, a régiben Mandika 1-4. osztályokat.

1944-ben a kövesút és a vasútállomás közelében lévő Nagylaposra került a házaspár.

István feleségül vette Mandi húgát, Klárit. Áttelepedtek a korszerű iskolával és lakással rendelkező Póhalomra. Aztán Eger környékére pályáztak el. István ott tanári oklevelet szerzett. Utoljára Egerben a Szépasszonyvölgye volt találkozásunk színhelye. Nem hiteles értesüléseim szerint négy gyermekük született. (aki tud róla részletesebben, kérem közölje velem!)

József a háború után a tanyai iskolák felügyelője lett. 1950-ben a pártállam kiépítésének időszakában „testi fenyítés” ürügyével állásától megfosztották. Előbb a MÁV-nál volt pályamunkás (krampácsoló) Miskolcon, majd a helybeli vegyes szövetkezet könyvelője lett.

1954-ben Nagy Imre miniszterelnöksége idején rehabilitálták. A Csáki iskola 1-4. osztályát vezette.

1956-ban a községi Nemzetőrség vezetője, Dienes Izra parancsnok helyettese volt. Hosszú ideig a tüzoltó parancsnokként végzett hasznos társadalmi munkát. Az 56-os események idején felesége, Mandi a szegedi klinikán elhunyt. 1957-ben újra házasodott, Szedlákne Sándor Erzsébettel.

Lesniczkiék a tanyavilág felemelkedésének fáradhatatlan apostolai voltak. Embernek és pedagógusnak épp úgy nagyszerűnek bizonyultak, mint hazánkat védő honvédségünknek.

Méltók az emlékezésre és a soha el nem múló szeretetre.

MÁRTON GÁBOR

Tíz éve, 1987. június 5-én nevezte ki a Szentatyja, II. János-Pál pápa Gyulay Endre szeged-rókusai plébánost Szeged-Csanádi Egyházmegye megyéspüspökévé, és 1987. július 4-én szentelték püspökké a szegedi Dómban.

10 év az emberiség történelmében egy pillanat, az egyház életében egy perc, az ember életében egy évtized. Az alkotó évek jelentős szakasza ez, telve munkával és szenvedéssel, sikerrel és sikertelenséggel, örömmel és bánattal, mind mind átítva az élet emberi

melegével, a személyiség egyedí varázsával. Minden ember élete alakítja az emberiséget; az egyén tettei, állásfoglalásai pedig formálják a személyiséget. Különösen így van ez akkor, ha az a személy a Római Katolikus Anyaszentegyház püspöke.

A püspök ugyanis - akár akarja, akár nem - az emberi történelem jelentős formálója. Jézus Krisztus egyházának kovász szerepet szánt az emberiség életében, arra rendelte, hogy a világ világossága, a föld sója legyen. Egyházán belül pedig a püspököknek, az apostoloknak és utódaiknak, olyan feladatot és ennek megfelelően olyan hatalmat adott - nevezük hierarchiának, szent hatalomnak, - amely által biztosítja, hogy egyháza a világ végéig meg tudjon felelni küldetésének. Krisztus egyházában semmiféle kezdeményezéssel, semmiféle főreklvással sem lehet megkerülni a püspököt, pontosabban a pápával egyesült püspökök testületét. A történelem tanúsítja, hogy minden olyan törekvés - lett légyen látszólag nagyon jó, - amely meg akarta kerülni a püspököt, előbb-utóbb vagy elszakadt az egyháztól, vagy elenyészett. Valóban szent hatalom ez, Istentől kapott hatalom. A püspök ugyanis nem úgy lesz püspökké, hogy egyéni képességei alapján felküzdje magát a püspökségre; de úgy sem, hogy a nép választja meg és bizza meg a hatalom gyakorlásával. Krisztus az, aki a Szentlélek által meghív valakit a papságra, a püspökségre. A pap esetében a püspök szentesíti ezt a hívást, amikor elfogadja és pappá szenteli; a püspök elhivatottságot a pápa szentesíti, amikor kinevezi, és a püspökszentelésben kapja meg püspöki hatalmát.

Krisztus egyházában nincs, és nem is lesz soha demokrácia. Hála Istennek! Az emberi társadalom kialakítását, fejlesztését Isten egészen az emberre bízta. A fejlődésben eljutottunk a demokráciáig. A szabad személy számára kétségtelenül a demokrácia a legmegfelelőbb közösségi forma. A rosszra hajló ember azonban a legjobbat is képes elrontani, a legjobbat is képes fölhasználni a rosszra. Így szavazták meg demokratikusan például az abortuszt, és ehhez hasonló törvényeket, amelyekkel az emberi közösséget gyökerében rontják meg, alapjaiban teszik erkölctelenné. Krisztus egyházában ez nem történhet meg. Sohasem romolhat meg gyökerében, hiszen az emberré lett Isten Fia a feje. Gondoskodott is erről Krisztus lényegileg azzal, hogy elküldte a Szentleket egyháza éltetésére; szerkezetileg pedig azzal, hogy a világon egyedülálló hatalmat adott apostolainak és azok utódaiknak, a püspökök testületének. Így lettek az apostolok az egyház „alapkövei” (vö. Jel 21,14.), amelyek biztosítják a szilárdságát. A földön zarandokló egyházban pedig a püspökök ezek az alapkövek. Vagy Pál apostol hasonlatát alkalmazva, amely szerint az egyház Krisztus titkos teste: ő a fő, mi pedig tagjai vagyunk. Ebben az élő testben a püspökök adják a csontozatot, amely nélkül a test alakatlan tömeggé esne össze. Igaz, Krisztus megadta ezen hatalom gyakorlásának „végrehajító utasításait” is, amikor ezt mondta az apostoloknak: „Tudjátok, hogy azok, akiket a világ urainak tartanak, zsarnokoskodnak a népeken, a hatalmasok pedig önkényüket éreztetik velük. Köztetek azonban ne így legyen, hanem, aki nagyobb akar lenni, legyen a szolgálatok, és aki első akar lenni, legyen a cselédek. Az emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem, hogy ő szolgáljon, és váltásul adja oda életét sokakért.” (Mt 20,21-28) Az egyházban tehát nem demokrácia van, hanem ennél sokkal több: testvériség.

Katolikus krónika

JÚNIUS HÓNAP ÜNNEPEI

június 1. vasárnap:	ÚRNAPJA
június 6. péntek:	Jézus Szentséges Szíve
június 11. szerda:	Szent Barnabás apostol
június 13. péntek	Páduai Szent Antal
június 24. kedd:	Keresztelő Szent János születése
június 27. péntek:	Szent László király
június 29. vasárnap	Szent Péter és Pál apostolok

MISEREND JÚNIUSBAN

Endrőd

vasárnap: reggel 8, este 7 óra, hétköznap: reggel fél 8

Öregszőlő, Nagylapos: a nyári három hónapban: - június, július, augusztus - nincsenek másék

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola kápolnája:

június 15-én délután 17 órakor ünnepélyes évzáró, Te Deum, majd szünet szeptemberig.

Gyoma:

Vasárnap 11 óra, hétköznap: a vasárnapi hirdetés szerint
Június 8-án fél 11-kor templombúcsú.

Hunya

vasárnaponként: délelőtt 10 óra

Június 29-én, vasárnap délelőtt 10-kor hálaadó
búcsú püspöki mise, 100 éves jubileum

hétköznap: kedden, csütörtökön, (hónap első péntekén) és
szombaton: este 6 óra

Eredményeink - Ebben a tanévben országos tanulmányi verseny indult matematikából és magyar nyelvtanból a katolikus iskolák között. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskolából ezek az eredmények születtek:

- **Roncsek Nóra** az országos mesemondó versenyen 2..
- **Mándi Vivien** a Rügyecske országos döntőjében magyarból 9..
- **Rácz László** matematikából pedig 8. helyezett lett.

Krisztus egyházában az istengyermekség a legnagyobb méltóság. Az ember számára lehetetlen annál nagyobb méltóság, hogy Isten gyermeke lehet. Ezt pedig a keresztséggel kaptuk meg mindannyian. Minden más csak szolgálat (officium). A pápa, a püspök, a pap, a diakónus (a hierarchia) feladata az, hogy Krisztustól kapott hatalmával, fölhatalmazásával Isten gyermekei közösségének belülről (nem fölülről) megadja egységét, szilárdságát; a tévedhetetlen igazságokkal és a szentségekkel pedig éltesse és növelje ezt az élő testet.

Ilyen egyedülálló szolgálatban 10 évet végigdolgozni nem kis dolog. Nem is lehet másként teljesíteni, csak ha mi papok és hívek imáinkkal, munkánkkal és Krisztus akarata iránti készleges engedelmséggel mellette állunk. Ezért jöttünk össze mi szegedi papok a ki-nevezés napján a rókusai plébánián. Személyesen akartuk tanúsítani eddigi paptestvérünknek, hogy mostantól fogva mint papjai állunk mellette, püspökünk mellett. Szeretném remélni, hogy az elmúlt 10 év alatt meg is tapasztalta ezt Püspök Atyánk. Tudom, hogy a részletekben nem mindig tökéletesen, alapjaiban azonban változatlanul.

Most, amikor a 10. évfordulóra emlékezünk, mindenek előtt Isten bőséges áldását kérjük Püspök Atyánkra és munkájára. Részünkről pedig - remélem összes papja és híve nevében mondhatom - igérjük, ezután is mellette állunk, imáinkkal, munkánkkal és készleges engedelmséggel Isten dicsőségére és egyháza javára.

Dr. Lénárd György
általános helynök

Április 29-én, kedden, a hajnali órákban rövid fohászt mondva az endrődi templomban, elindultunk zarándokutunkra Medugorjéba. Hajnalodott már, amikor találkoztunk a Balatonfüredről érkező autóbusz utasaival, s így közösen a két busz tovább haladt Letenye felé. Mielőtt Horvátország határát átléptük volna, a közeli Becsehely kis templomában volt misénk, ahol lélekben felkészültünk, s imádkozó szívvel kértük az Úr áldását.

Nem tettünk meg még hosszú utat, amikor kitekintve elborzadva láttuk a háború nyomait, a kiégett házakat, a földig lerombolt épületeket, melyekből olykor csak a kémény meredezett az égnek, jelülül annak, hogy ott valamikor élet volt. Sehol egy élőlény, se ember se állat. Utunk Čakovec, Varaždin, Zágráb, Slunj, s itt a természet csodálatos varázsában gyönyörködhattunk, a Plitvicei tavak mesés világában. Majd hófödte hegyek között vitt az utunk. Az autóbusz gyorsan robogott tovább. Lassan beesteledett, és 23 órára elértük végcélunkat Medugorjét.

Mi tagadás - bizony, jól esett a meleg vacsora.

Másnap reggel autóbusszal bementünk a város központjába. A reggeli misére várva, mindenkinek volt bőven ideje, hogy a környék látnivalóit megtekintse, a nagy templomot, a szabadtéri oltárt, a templom előtt álló csodálatos fehér márványból készült Mária szobrot, a fából faragott hosszú gyóntató sort, egy idős szerzetes szobrát, és sok minden mást. Majd a nagytemplom melletti régi plébánia kis kápolnájában volt reggeli misénk.

Délután indultunk hosszú sétával Križevacra, ahonnan a kálvária kezdődött és tartott a hegy tetejére. Bizony egynéhányan látva az úttalanutakat lemaradtak az első stációnál, volt

A kegyelem forrása fakad itt...

Dubrovnik sétáló utcája

aki tovább ment, s végül Iványi László és a mezőtúri, plébános, Ondavay Tibor kíséretében felértünk a keresztút utolsó állomására. El kell mondanom, hogy valami csodálatos módon egy csepp fáradtságot sem éreztem. A keresztnél rövid elmélkedés után megpihentünk. Az egyik oszlop tetejére Porpácsy László zarándoktársunk feltűzte a magunkkal hozott nemzetiszínű szalagot.

Este horvát nyelvű rózsafüzér ájtatosságon és misén vettünk részt a nagy templomban, hálát adva az Égnek, hogy megsegített bennünket.

Másnap a reggeli mise után a kis kápolna melletti helyiségben Medugorjéről készült videofilmét tekintettünk meg. Ezek után utunk az egyik látnokhoz vezetett, Vicka Ivanovicshoz, aki mosolygós tekintettel fogadott bennünket és a hozzá sereglett sok-sok zarándokot. Ő az egyik, aki a hat látnok

közül még ott él, akik a jelenések útján találkozhattak a Szűzanyával, és megismerhették ki nyilatkozatait. Ezek a fiatalok még most is a nyilvánosság reflektorfényében állnak, a feléjük áramló érdeklődés szünni nem akar. Vicka most 33 éves, aki közülük a legidősebb. Csoportunk ez után ketté vált, egy rész

tovább ment a „jelenések dombjára”.

A másik csoport az Adria gyöngyszemére Dubrovnikba, ősi nevén Raguzába, utazott. Én ekkor láttam először a tengert. Nem gondoltam, hogy ilyen csodálatos! Megérkezésünk után az óvárosban sétálgattunk, és gyönyörködtünk az évszázados műemlékekben, a tengerpartban. A város a háború után újjáépült. Bizonyára tudják, hogy 1979-ben itt rendezték a mediterrán játékokat, és két évvel később itt volt a futball Európa-bajnokság. Visszafelé ismét a tengerparton vitt utunk, hol sok narancs-, citrom-, füge- és olajfát láthatunk, égbenyúló ciprusokkal.

A negyedik nap reggelén, a korai órákban, szállodánk kis házi kápolnájában tartott mise után indultunk haza. Amikor elhagytam Medugorjét, nagyon fájt a szívem. Egész életemen át emlékezetesek maradnak ezek a napok. Nem fogom elfelejteni a közös nemzetközi misét sem! Hogy miért felejtetlen nekem? Mert én, de nemcsak én, hanem a zarándokok sokasága is érte, hogy itt a Szűzanya szólt hozzájuk. Itt egy egészen más világgal találkoztam, de még az is, aki csak erre téved, hitem szerint zarándokká, a hit apostolává válik. A kegyelem forrása fakad itt, melynek ereje kiárad az emberekre, számtalan gyógyulásban megmutakozva. Az emberek itt meggyőződhetnek a jelenések valódiságáról, s nem halogatják megtérésüket.

Medugorje nem csak egy falu néhány látnokkal, pár millió zarándokkal, néhány rendkívüli eseménnyel, hanem a kegyelem ki nem fogyó forrása a Szűzanya révén. Együttal felhívás az istenes életre. A béke ígérete, a hit, a megtérés, és az ima segítségével az Egyház és az egész világ számára.

SZILÁGYI MELINDA

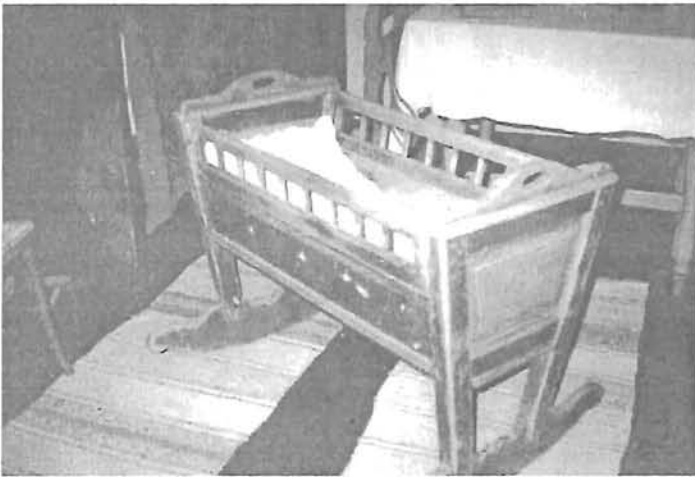

Az egyik látnok, Vicka, aki ma is Medjugorjében él

a csodálatos templom

Új érték születik Hunyán

1996-ban arra az elhatározásra jutottunk, hogy falumúzeumot létesítünk Hunyán. Évekkel ezelőtt, mikor a tanyavilág megszűnőben volt, Fekete Imre, a hunyai TSZ agronómusa, elhatározta, hogy összegyűjti azokat a paraszti élettel kapcsolatos tárgyakat, melyek az elmúlt időt idézik. Tette ezt azzal a céllal, hogy megmentse a paraszti kultúra értékeit.

Sajnos sem pénz, sem helység nem volt arra, hogy valóra

váltsa terveinket.

Az elmúlt évben az Országos Kulturális Alap pályázatot írt ki, amire beneveztünk. Sajnos eredménytelenül zárult pályázatunk. Mégsem adtuk fel a reményt.

Nagy örömünkre szolgált, hogy van a faluban olyan házaspár, akik szívvel-lélekkel azon fáradoztak, hogy megmentsenek minden olyan paraszti tárgyat, ami nemzeti érték.

Id. Szabó Béla és felesége hosszú hónapok, évek munkája és anyagi áldozatuk során megvalósították azt, ami nekünk nem sikerült. Olyan parasztmúzeumot hoztak létre, ami bármely nagy település dicsőségére válna. Láthatók itt régi mezőgazdasági eszközök, szövés-fonáshoz szükséges tárgyak, a régi paraszti ház bútora, oktatással kapcsolatos füzetek, könyvek, írószámok, minden ami a múltat idézi.

Most azon fáradozunk, hogy a Múzeumok Igazgatóságától a hivatalos engedélyt megszerezzük. Reméljük sikerül, és végre közkinccsé tehetjük valamennyi itt található értéket.

A kiállítás megnyitását egybekötjük a hunyai Szent László templom 100 éves ünnepségeivel, hogy ezzel is emeljük-e nap fontosságát.

Az egyházi ünnepség után mindenkit szeretettel várunk az Óvoda utcai kis parasztházba.

PETÉNYI SZILÁRDNÉ
általános iskolai igazgató

Május 22-én, pontban 12 órakor gördült be

a tűzoltóság udvarára a legújabb siegeni ajándék, egy Mercedes METZ típusú középkategóriájú gépjárműfecskendő, melynek tulajdonságai nálunk tapasztalható nehéz körülményekhez igazodnak. E gépjárműfecskendő 2.400 liter vizet szállít természetesen a hozzátartozó összes felszerelésekkel, és kiegészítő berendezésekkel együtt, valamint 6 főnyi személyzetet. Teheti ezt a maga 170 LE erős Turbo Diesel motorjával, összkerék-meghajtásával, elektropneumatikus differenciálzárral. A robusztus szerkezet 11 tonnás, ennek ellenére kezelése egyszerű, és gyors beavatkozásra ad lehetőséget. A vendégeket hangos szirénaszó fogadta a szokásoknak megfelelően.

A Katona Sándor vezette kis küldöttség a már jól ismert Armin Setzer területi tűzoltó mesterből, Peter Schneider bevetési csoportfőnökből (és újságíró) állt.

Itt tartózkodásuk alatt háromszor találkoztak Dr. Dávid Imre polgármesterrel, fogadta őket a megyegyűlés alelnöke, a megye főjegyzője. Megtekintették Gyula város nevezetességeit, megcsodálták Ópusztaszeren a Feszty-körképet. Szakmai érdekesség volt az algyői kútkitörésnél alkalmazott gépkocsira szerelt repülőgép-hajtómű és a többi speciális Algyőn található tűzoltótechnika.

ÚJABB TŰZOLTÓKOCSI GYOMAENDRŐDNEK

24-én délelőtt kiképzést tartottak a gyomaendrődi önkénteseknek a gépjármű fecskendő alkalmazásáról, majd a déli órákban indultak vissza Siegenbe.

Tímár Vince

Eseménydús volt Endrőd kulturális élete május 23-án.

A Rózsashegyi iskola ekkor ünnepelte névfelvételeének egy éves évfordulóját. A Városi Könyvtárban ünnepi könyvhéti rendezvény volt, és az Endrődiek Baráti Köre is ezen a napon rendezte találkozóját a Közösségi Házban.

Az iskola délelőtti programjában szerepelt többek között: akadályverseny, működött kézműves alkotócsoporthoz, volt judo bemutató, jazzballet-bemutató, számítástechnikai internet bemutató. Vaszkó Irén a halmokról tartott előadást, Giricz László földrajzi érdekességekről vetített a gyerekeknek, Szonda István pedig az ősi hitvilágról beszélt a gyerekeknek. Délután kézilabda és futballmérkőzés volt szülők-tanárok-diákok között. Este tartotta az iskola a Közösségi Házban a kulturális bemutatóját Gálaest címmel.

A Közösségi Ház kiállító termében délután nyílt meg Hornok Imre endrődi születésű festő képkiallítása. Ugyanott került sor a Városi Könyvtár rendezésében Márton Gábor Rózsashegyi Kálmánról írt, és a napokban megjelent könyvének bemutatására.

Este állófogadással zártuk a szép napot. Ezen itthoniak látták vendégül a faluból elkerült pajtásaikat, barátaikat.

Már reggel az iskola vendégei voltak: Rózsashegyi Marika és családja, a város képviselői, a társintézmények képviselői. Az iskola esti műsorát nagyon sokan megnézték: természetesen a szülők, de ott volt a polgármester úr is, és a felesége, ekkorra megérkezett Latorcai János és felesége, ott volt a nézők között sok Endrődről elkerült, de most hazalátogató ismerős. Minden ülőhely foglalt volt, de még az ajtóban is álltak.

A könyvtár vendégei voltak: a Rózsashegyi család, Búki Attila, a Xénia könyvkiadó igazgatója, Székelyhídi Ferenc, Leánytalu Művelődési Ház Központjának igazgatója, Kalapos László és Kiszely Zoltán színészek, Hunya Elek tanár. Nagy volt az érdeklődés a kiállítás és a könyvbemutató iránt is: ezen a rendezvényen kb. 150 ember vett részt.

Hornok Imre festő képeit Hunya Elek tanár mutatta be, majd Imre beszélt magáról, és festői munkásságáról.

A könyvbemutató egy irodalmi műsor vezette be, amelyen Kalapos László színész, Rózsashegyi tanítvány, Kiszely Zoltán színész, és két endrődi diák: Békési Annamária és Farkas Péter szerepeltek. Különösen nagy élmény volt meghallgatni Petőfi Sándor Szülőföldem c. versét Kalapos László előadásában. Ezt követően került sor igen jó hangulatban, a Márton Gábor, a Búki Attila, és a Székelyhídi Ferenc „kerekasztal-beszélgetésére”, a megjelent könyvvel kapcsolatban. Aki ezt nem hallotta, sajnál-

Egy nevezetese napról

Ladányi Gáborné igazgatónő köszöntője

hatja. A bemutató végén vendégeink megnézheték Hornok Imre képeit, és megvásárolhatták Márton Gábor könyvét. Nagyon sokan megvásárolták, Gábor előtt hosszú sor állt, még negyedóra után is dedikálásra vártak.

Ezután megnéztük az iskola műsorát. Már hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy ha a Rózsashegyiek szerepelnek, akkor az színvonalas műsor lesz, de amit 23-án este láttunk, még az előbbieken is túlsz. Ez nemcsak az én élményem, hanem nagyon sokaké, kérem, olvassák el az alább következő villáminterjúban lévő véleményeket.

A műsor után jött az állófogadás. Sok régi, most vidéken, vagy külföldön élő endrődi születésű ember találkozott ma itt élő barátjával, pajtásával, osztálytársával. Meghatottan szorítottak kezét egymással, beszélgettek, örültek, hogy együtt lehettek. Az állófogadást a polgármester úr pohárköszöntője nyitotta meg. Nagyon szép volt, amikor a Rózsashegyi iskola lialtal pedagógusai gitárkísérettel egymás után énekeltek a szebbnél-szebb népdalokat, dalokat. Megérdemelték a pihenést.

A programban gazdag nap sikerét nyilvánvalóan sok ember munkája előzte meg. Elsősorban az iskola pedagógusainak, a könyvtár, a Közösségi Ház és Tájház munkatársainak jó hozzáállása volt a feltétel. De sokan segítettek az ittlakók közül, ők főleg az elszármazottak fogadásában. Császárné Gyuricza Éva körül segítettek a szervezésben, de sütemények elkészítésében is: Tankóné Irma, Fülöpné Gyuricza Kati, Kiszelyné Giricz Éta, Domokosné Paróczai Juszitina, Kovásznainé Klárka, Nagyné Sajti Margitka, Ronyeczné Takács Pöszi, Bula Kati, Szurovecznő Margitka. Tudom, nem szeretik, hogy külön megemlítem a nevüket.

Teszem ezt azért, hogy érdekeltessem: nagyon vártuk haza

az elszármazottakat, azt akartuk, hogy érezzék a szülőhely szeretetét itthon. Úgy gondolom, - ha ebből a rendezvényből hagyomány lesz, és jövőre is sor kerül az elszármazottak hazalátogatására, ebből a szeretetből jövőre is jut majd. Rajtunk nem múlik.

A villáminterjúk az állófogadás alatt készültek:

- Gödöllőn élek, de innen származtam el. Hunya Lajos tanító bácsi az unokabátyám volt. Az iskola nekünk olyan élményt adott, amit nem lehet elfelejteni. Komolyan mondom, ezek a gyerekek művészi fokon dolgoztak.

(Dajka Tibor)

- Örülök, hogy itt lehetek. Az endrődi emberek nagyon kedvesek, és csak irigyelni tudom, hogy ilyen hagyományörzőek.

(Székelyhídi Ferenc)

- Endrődön mindig valami egészen különös érzés kerít hatalmába. Ha Mezőtúr felől jövök, mikor átlépek a simai csatornát, akkor az már különösen jó érzés. Ha Szarvas felől jövök, akkor a volt Rózsásinál fog el ez a jó érzés, mikor az endrődi templomot teljes valóságában meglátom. Ahogy telnek az évek az ember feje felett, a szülőföldhöz való kötődése egyre erősödik, egyre többet emlékezünk a gyerekkori barátokra, régi élményekre.

(Latorcai János)

- Nagyon jól érzem magam, örülök, hogy itt vagyok, a gyökereim innen indultak, vacser vagyok, az is maradok.

(Hunyad Simon Péter)

A vele külön készült interjú legközelebbi számunkban közöljük

- Örülök a sok ismerősnek, akikkel hosszú idő után végre találkozhatom. A képkiallítás nagyon tetszett, szépek a képek.

(Hanyecz Margit)

- Nagyon jó program volt, ha legközelebb meghívást kapok, feltétlenül eljövök. Addig is mindenkit nagy szeretettel köszöntök. Én érzéseimben megmaradtam Endrődinek, olyanok, mint amikor elváltam tőletek. Minden jót!

(Horgos Laci)

- Mesés ez az este!!! Ennyi szép és becsületes ember együtt- ez mesés!

(Márton Gábor)

- Valami nagy együvé tartozást érzek. Közös örömet látok az emberek szemében: kicsit felmelegszünk az együttléttől - elszármazottak és helyiek.

(Ladányi Gábor)

- Örülök, hogy itt lehetek. Nagyon jó, hogy együtt vannak az itthon élők és távolabb élők.

(Hornok Jóska)

Márton Gábor tanár úr könyvbemutatója és Rózsashegyi Marika

- A könyvbemutató is nagyon tetszett. Marci bácsi. Az iskola, az külön örömmre szolgált. Eszembe jutott az én tanyai iskolám. ott is voltak színjátszó körök, én nagyon szerettem.

(Bátori Gyula)

- Jól érzem magam. Arra gondolok, hogy Rózsahegyí Iskola első ünnepe is nagyon jó volt. Fontos, hogy az iskolának neve legyen. kötődése legyen. Bizom benne, hogy minden évben rendeznek ilyen napot.

(Várfi András)

- A gyerekeknek évtizedek óta hiányzik a példakép. Ezért kellett egy olyan embert választani névadónak, aki ugyanúgy itt volt kisgyerek, mint a mi tanítványaink, és akikből országos hírvé ember lett. Annak külön örülök, hogy a Rózsahegyí-napot az itteni intézményekkel közösen tudtuk megcsinálni. ez komoly társadalmi összefogást jelent. Látja a gyerek, hogy a felnőttek összefognak, hogy nemcsak az iskola, a szülők kíváncsiak rájuk, hanem mások is. a már nem Endrődön lakó endrődiek is.

(Gellai József)

- Még a fővárosi gyerekszínházban sem lehet ilyen látni. mint ezektől a gyerekektől! Jövőre is eljövünk. Minden ismerőst csókolunk.

(Duda Béla és András)

- Mindig nagyon jól érzem magam, ha hazajövünk. és megosztjuk azt a kis időt a szüleink és barátaink között. A barátaink. azok ti vagytok. nagyon boldogok vagyunk. amikor egy-egy gyomai vagy endrődi körhöz elmehetünk és beszélgethetünk a régi dolgokról. Jövőre is eljövünk. ha csak időnk engedi.

(Latorcai Jánosné Újházi Aranka)

- Ezek a gyerekek csodálatosak! Mint pedagógus is értékelem azt a munkát. ami benne van. És az. hogy tanár-diák együtt volt fent a színpadon, azért csodálatos. mert ők jól érzik magukat együtt. Nem találok szavakat.

(Kovács Károly)

- Nekem ez egy csodálatos nap. Gratulálok nektek. hogy ilyen generációt neveltek. Nagyon sok dolog van vele. tudom mint pedagógus. Volt egy mesemondó pici lány. az végtelenül drága volt...

(Kalmárné Ugrin Erzsike)

- Jól érzem magam. Olyan ismerősökkel is találkoztam. akiket már 20 éve nem láttam. Mások is eljövök nagyon szívesen.

(Bula Kati)

- Ezek a fiatalok nagyon szép példányai az ifjúságnak. A program. amit produkáltak, remek.

Bizonyos jelenetek profi szinten mozogtak. Jövőre is eljövök. Bizonyos vagyok benne. hogy mint a föl-földobott kő. újra és újra hazatérek Endrődre.

(Uhrin Béla,

vele is készült hosszabb interjú.)

- Ez a nap a városnak - vagy a két falunak - jó értelemben vett fejlődését segíti elő. Szeretnék ebben részt venni. és ha hívnak. szívesen dolgozom együtt ezzel a közösséggel.

(Kopcsék Imre)

- Már a belépéskor azt éreztem. hogy én itt egy kedves. szeretett vendég vagyok. Akik nem jöttek el. nagy élménytől estek el. Tegnap egy budai zeneiskola hangversenyén vettem részt. De állítom. hogy annak az iskolának a színvonalát sem volt magasabb. mint az itteni gyerekek műsora.

(Dér Istvánné,

vele is készült hosszabb interjú.)

- Az iskolának a műsora kellemes kikapcsolódást, élményt jelentett számomra. Az este további részében barátokkal. ismerősökkel találkoztunk. kellemes este volt. köszönöm a részvételt.

(Dávid Imre polgármester)

Helyszűke miatt jelenleg több interjút nem közlünk. A legközelebbi számban folytatjuk.

Hornokné Németh Eszter

Tudjatok még sokáig szeretetet sugározni tieitekre. és mindenkire aki

Veletek kapcsolatba kerül. Gondolatban veletek vagyok." Posta hozta azok levelét, akik valamilyen komoly okból nem tudtak haza jönni május 23.-ára. Ezen levél egyikéből idéztem az első gondolatot. Többet telefonáltak. de voltak akik nem jöttek. nem írtak és nem telefonáltak.(?) Pedig hogy vártunk mindenkit! 260 címre küldtük el a haza hívó levelünket. A péntek délutáni ünnepségről e lapban már olvashattak. A szombati eseményekről is fontos hírt adni. hiszen nagy dolgokról határoztunk. Nézzük sorjában. A közgyűlés a már megszokott korábbi formában zajlott. A baráti kör elnöke, Timár Máté, aki biztosra ígerte jöttét. sajnos akadályoztatva volt, így helyette Hunyad Simon Péter nyitotta meg a közgyűlést. Az általános üdvözlés után egy perces néma felállással adóztunk azok emlékére, akik az utolsó találkozásunk óta elmentek az élők sorából. Név szerint emlékeztünk meg Dr. Varjú László barátunkról, aki ezen a héten halt meg. Nyugodjanak békében!

Jelölő bizottság javaslata alapján új vezetőséget választottunk. Az új vezetőség 14 tagú. névszerint felsorolásuk: Gyomaendrődön élők: Iványi László plébános. Dr. Dávid Imre polgármester, Ladányi Gáborné isk. ig., Hornokné Németh Eszter könyvtár vezető, Fülöpné Gyuricza Katalin ny. óvónő, Ungvölgyi János mk ügyvezető. Márton Gábor ny. tanár. Vaszkó András ny. építész. Dr. Bacsa Vendel mezőg. mérnök. Császárné Gyuricza Éva ny. közgazdász. Budapesten élők: Timár Máté író, Dr. Latorcai János országgyűlési képviselő. Kovács Zoltán ny. tanár, Timár Imre mérnök vállalkozó. Tekintettel arra. hogy a 14 közül 5-en nem voltak jelen. így nem lehetett az elnököt, pénztárost, titkárt. és az ellenőrző bizottságot megválasztani. Erre csak akkor kerülhet sor, ha hiánytalanul együtt lesz az „új csapat".

Töltse be lelketeket a béke, az öröm!

Döntöttünk arról, hogy az egyesület székhelyét áthelyezzük Gyomaendrődre. és

a baráti kör kiszélesíti tagfelvételét nemcsak Budapest és vonzáskörére. hanem minden más helyen élő endrődi. és természetesen az itthon maradottakra is. Döntöttünk még a tagdíj mértékéről is. amely 50 Ft havonta. de ettől el lehet térni lefelé. és felfelé is a szociális helyzet alapján. S talán a legfontosabb döntés. hogy ENDRŐDI NAPOK-at rendezzünk minden év májusának utolsó szombatján és vasárnapján. Ugyan ekkor lesznek a Rózsahegyí napok is. így lehetőségünk lesz a jövőben is olyan szép ünnepség sorozatra mint az idén, és a baráti beszélgetésre. találkozásra is jut. idő. Természetesen ez a döntés nem zárja ki annak a lehetőségét sem. hogy emellett a fix dátumon túl, baráti beszélgetést szervezzünk Budapesten is legalább évente egyszer. Sokak leveléből és telefonjából lehetett következtetni arra, hogy jó lenne, ha előre tudnák tervezni a találkozó időpontját. Mint látják olvasóink. a szombati nap a „munka" jegyében zajlott, és ennek oldására az iskola igazgatónője, bemutatta az iskola állandó kiállítását. Rózsahegyí Kálmán emlékeiből. Az iskola igazgatónője felajánlotta. hogy a találkozóinknak szívesen ad helyet az iskolában, és kollégiumban pedig szállást, akik igénylik.

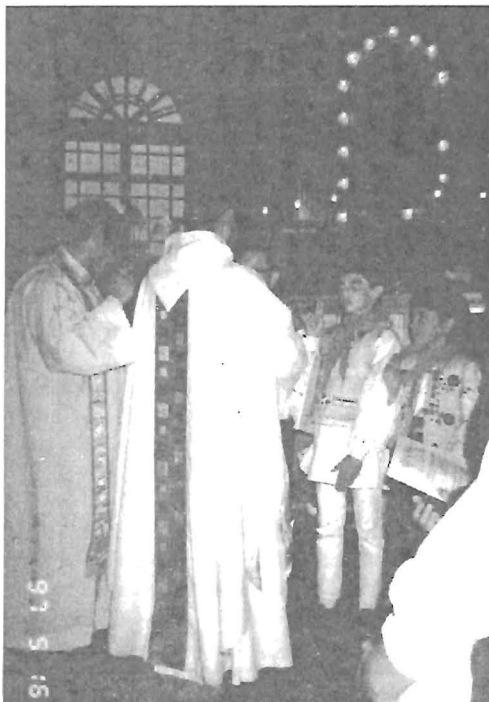
Nagyon jó érzéssel búcsúzkodtunk. mindnyájan úgy éreztük, hogy jó volt találkozunk, és érdemes is. mert a baráti kör tovább fog élni! Záró gondolatként ismét egy barátunk leveléből idézek, aki Várnai Zseni versének utolsó sorait küldte a találkozásunkra:

Csak tenni, tenni emberek.
Időnk oly gyorsan elpereg.
Egy perc csupán az élet.
De ez a perc: lehet csodás.
Teremtő munka, alkotás.
Amely megőrzi Téged.

Császárné Gyuricza Éva

„Mióta a világ...”

Ide járunk imádkozni Csíksomlyóra, mondja egy idős csángó néni teljes meggyőződéssel Gyimes Felsőfok faluban, mely a Csíki-szorosban terül el. A Tatar hágó közelében, ahol két napot töltöttem egy csángó családnál, mely napokat biztosan nem fogom elfelejteni hátralevő életemben. Ez a falu kb. 5 km hosszú, 4.500 lakosból áll, szintizta csángó ma-

gyarokból. Egyetlen román feliratot csak a Községházán láttunk a magyar mellett.

József atya, a falu plébánosa fogadott bennünket, - akik a csíksomlyói búcsúra érkezünk - és ő osztotta el, hogy ki, hol fog lakni, meghagyván, hogy vacsorára vár bennünket a plébánián. Letéve csomagjainkat, őt követve indultunk a hegyoldalban, mert vacsora előtt meg akarta mutatni büszkeségét.

Hamarosan elénk tünt egy fából készült épület, kereszt alakban építették fel, s elmondta, hogy ez gimnáziumnak készül, ahol a környék gyermekei fognak tanulni. A plébános úr elmondta, hogy teljesen a maguk erejéből építették, mivel fából épült, az anyagban nem volt hiány, a munkaerőt a falu lakossága adja. Szeptemberben lesz az iskola szentelése, és megkezdődhet a tanítás. Az egyetlen már kész teremben a Pest megyei és a Hargita megyei önkormányzatok írtak alá testvérvárosi szövetséget.

A bemutatás után meghívott bennünket a másnap délután tartandó cserkész avatásra a templomba. Erről az ünnepségről beszélni még ma is nehezen tudok, inkább csak írni. 70 fiú és leány, 6 éves kortól 15 éves korig tett fogadalmat. Többnyire csángó öltözetben voltak, nyakukban a zöld nyakkendővel, hogy már cserkészek. Soha ilyen erővel nem éreztem magyarság tudatom erejét, mint amikor a mise befejeztével a cserkészek kiindultak a magyar zászlóval. A tömeg egy emberként állt fel a zászló láttán, és zokogásba kezdődött el a magyar Himnusz éneklése. Itt csak az nem sírt, akinek már elfogytak a könnyei! A mellettem álló korombeli férfi vállamra hajtotta fejét, s csak annyit tudott mondani, hogy „testvérem”. Kérve a templomból tudtam meg, hogy ő román, s akkor én is magamhoz öleltem, s azt mondtam neki: „testvérem”. Elmondotta, hogy 1944-ben tanulta meg a magyar Himnuszt, és azóta minden alkalomkor, ha hallja, zokogásba tör ki.

Szótlanul haza felé ballagtunk Sóczó Gézával, halkán megszólaltam, idézve Ady Endrét, hogy a Dunának,

Oltanak valóban egy a hangja. Géza, fiatal ember, örökig magába roskadva ült, egyszerűen alig tudta magába fogadni, amit itt, most átélt. Ettől az érzéstől már sohasem fog megszabadulni, de azt hiszem, nem is akar.

Szombaton reggel indult a falu apraja-nagyja Csíksomlyóra papjakkal, és Dénes Zoltán újrázi plébános, aki a zarándok utat szervezte, a fiatalokkal, akik vállalkoztak a 35 km-es zarándokútra. Mi, akik korunknál fogva nem mentünk, a falu öregjeivel együtt autóbusszon utaztunk a kegytemplomhoz. Így korábban érkezünk, de már nagy volt a tömeg, főleg csángók, aki már az éjjelt is ott töltötték. Innen már könnyebb volt a hegytetőre, a mise színhelyére feljutni. Én csak az első kanyarig jutottam el (szívem nem bírta az emelkedőt), s visszaindultam. Így alkalmam volt végignézni a két és félórán át hőmpolygó emberáradatot. A hegyoldal tele lett emberekkel. Jöttek, csak jöttek, csengetttyűiket meg-megszólatatva. Olvastam a táblákat: Sopron, Kolozsvár, Beszterce... szinte beleszédültem a nevek olvasásába, a Máriát köszöntő és dicsőítő énekek hallatán. És jött Paskai László, a magyar bíboros-primás, az erdélyi püspökökkel, Habsburg gyermekekkel gyalog indultak a hegytetőre, énekelve, ahol a szentmise déli egy órákor kezdődött.

Házigazdám reggel említette, hogy ma eső lesz. Alig hittem a tiszta kék égboltot láttán. De ő mondta, hogy csíksomlyói búcsú nem lesz meg eső nélkül. Hát jött is az eső, a mise végeztével. Hullott a sűrű zápor, kopogott a jég. A jóslat bevált. Az emberek bőrig áztak, de senki nem panaszkodott. Két hónapja már nem volt eső, a jég meg sem minek sem ártott.

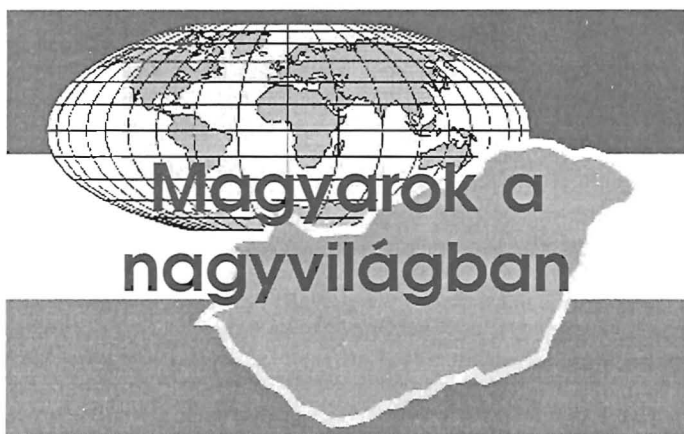
Délután öt órákor indultunk haza, és reggel 7 órákor értünk Nagyváradra, ahol Dénes atya mondott misét. Jó érzés volt látni, hogy az április 27-én a Varadinum megnyitását elhelyezett koszorúnk még ott volt az oltár melletti falon a felirattal, melyben négy Váradon elhunyt plébánosunkról emlékezünk meg.

Vasárnap reggel 9 órákor végképp búcsút mondtunk Erdélynek. A fiatalok azzal búcsúztak, hogy jövőre ismét megyünk. Én pedig annak örültem, hogy régi vágyam teljesült, mert még soha nem jártam Székelyföldön.

Azoknak pedig, akik e sorokat olvassák, azt üzenem, hogy ha magyarságukat tápláló akkumulátoruk kezd kimerülni, jöjjenek ide feltöltésre, mert az egy életre elég lesz!

Dr. Harnos Imre

A messze földre elszármazott gyomaendrődiek bemutatkozása során, sorozatunkban ismét az INTERNET útján, Ausztráliában élő Dr. Harnos Imre Békebíróval van szerencsénk olvasóinkat megismertetni, hogy ki Ő, azt elmondja saját maga.

Nevem: Dr. Harnos Imre László J.P. Születem 1938. November 12-én.

Nős vagyok 1962 óta, feleségem: Margaret Elizabeth

Gyermekeim: Anikó Eszter és Marika Angéla

Anikó lányom férjénél van, két kis gyermeke van: két éves a kislány, egy éves a kisfiú.

Marika menyasszony, házassága jövő év márciusában lesz.

1957 óta Ausztráliában élek.

Nagyszüleim anyai részről: Orbók János, tanító, nagyanyám Varjú Eszter.

Apai részről: Harnos Vince, nagyanyám Majoros Erzsébet.

A nevem végén szereplő J.P. betűk az jelentik, hogy „Békebíró”, vagyis ez a cím az Ausztrál államtól kapott megtiszteltetés, és többször volt már módom e megtisztelő címen szerepelni.

Életem folyamán igen sokféle szakmában kaptam mesteri címet, mivel igen sokrétű az érdeklődésem. Mindig új és új dolgokat tanulok, egyrészt, hogy agyamat - ha nem is a legfiatalabb fejjel - állandóan frissen tartsam, másrészt, hogy tudásommal embertársaim javát szolgálhassam, életüket megkönnyíthessem.

Életemben igen későn doktoráltam, egy éve, hogy doktori címet kaptam. Igen sok dologban működök és tanítok. A hawaii Hilo Eurotechnikai University (egyetem), mint professzort neveztek ki, és mint oktatási tanácsadó működök.

Mint tanácsadó, főleg a családi problémák megoldásában dolgozom és a fiatalok körében nyújtok segítséget gondjaikban.

Mint tanácsadó az oktatás terén, főleg gimnáziumokban dolgozom.

Mint doktor arra specializálódtam, hogy a

kómából kikerülő

embereken segítsek.

Mivel kórházban nem

szerződtem le, így magán

praxisom van. Így életem

színes, mozgalmas és

nagyon változatos. A

kómából kikerülő

embereket újra kell taní-

tani, hisz jóformán minden-

re képtelenek. Tagja

vagyok, és igen aktívan

dolgozom a „Disabled

Council"-ban, ami ma-

gyarul talán úgy

fordítható, hogy a sérült

emberek tanácsa. Olyan embereket tanítok, akik

agysérülésben, fizikai sérülésben szenvednek.

Erről néhány évvel ez előtt a magyar nézőknek

a Vitrai-műsorban beszéltem. Már 15 éve

foglalkozom a „Down Ayndrome"-emberekkel

vagyis a Down-kóros betegekkel.

Ezeket felül, mint Nagymester működök a

harcászatban, ahol a világ legjobban ismer.

Évekig Ausztráliát reprezentáltam, míg fiatal

voltam, majd a Harcászati Világszövetség rám

ruházta a Nagymesteri rangot.

Ebben az évben Tatabányán szervezem meg

a Világ Kupát, és ezért jövök majd haza, ha nem

is sokáig, de ameddig csak lehet. Igen sokszor

döntöttem világrekordot. és amikor Tatabányán

leszünk, ott szeretném az utolsó világrekordot

megdönteni. Utána átadom a stafétabotot a fia-

taloknak, én már megtettem, ami rám volt szab-

va.

Mindebből következik, hogy igen sokat

tanítok a harcászatban, főleg a Karaté-ban,

melyben a Magyar Kempo stílusnak vagyok a

feje, úgy Magyarországon, mint a világ más

országaiiban. Nagyon sok szemináriumot tartok

a világban mindenütt, és így sokat kell utaznom,

sok barátot szerzek mindenütt.

Ezen kívül írok is. Igen sok írásom jelent

már meg, persze, angolul. Remélem mielőbb

lefordítják magyarra is, hiszen magyar témájú

könyvem is van.

Mint látható, az életben igen sokat tanul-

tam, de minden, amit tanultam, tettem, a másik

érdekéért és segítségükre. Minden embernek

van álma-célja. Én a bajba jutott emberek

megsegítését tűztem ki magam elé legfőbb

célomul.

Azért hagytam el Magyarországot, mert

láttam azokat a hibákat, amiket az akkori rend-

szer művelt. Szétzúzta a családokat, és min-

dent, ami az embereket összefüzi, a

szeretelenség uralkodott. Még gyerekefjével lát-

tam, hogy mindent ami jó és emberséges,

akarattal zúzták szét.

Én mindent elköttem, és harcoltam a

durvaság ellen.

Amit elértem külföldön, azt hazám nekem

nem tudta biztosítani. Szeretem, amit csinálók,

és nincs jobb érzés annál, mint amikor egy

páciens átölel, és könnyes szemmel köszöni

meg mindazt, amit érte tettem. Bennem az

emberi érzések uralkodnak. Itt a kommuniz-

mus nem tud érvényesülni, mert a szeretet

veszi át a hatalmat. Itt nagyravagyás, pénz nem

uralkodhat, csak a szeretet.

Végezetül szeretnék annyit mondani, hogy

Endrődre sokat gondolok, és jól emlékszem

gyermekkoromra, hiszen nagyapám ott volt

tanító, s milyen áldott egy ember volt.

Emlékszem az iskolára, ahol tanultam, még

arra is, amikor palatáblára írtunk. Hunya tanító

úr vezetésével. Emlékszem még egyik bará-

tomra, Gubucz Lacira is, akivel mint gyerek,

sokat játszottunk. Emlékszem a házunk

ablakára! A Nadrág utcára! És ami nagyon

megmaradt emlékeztemben; amint az

idősebbek kint ültek a házak előtt a padon és

beszélgettek, és az arra menők dicsértessék-kel

köszöntek.

Szeretettel üdvözlök minden endrődi

embert, akit, ha régen is, de egyszer megis-

mertem, és minden olyan rendes embert, akik

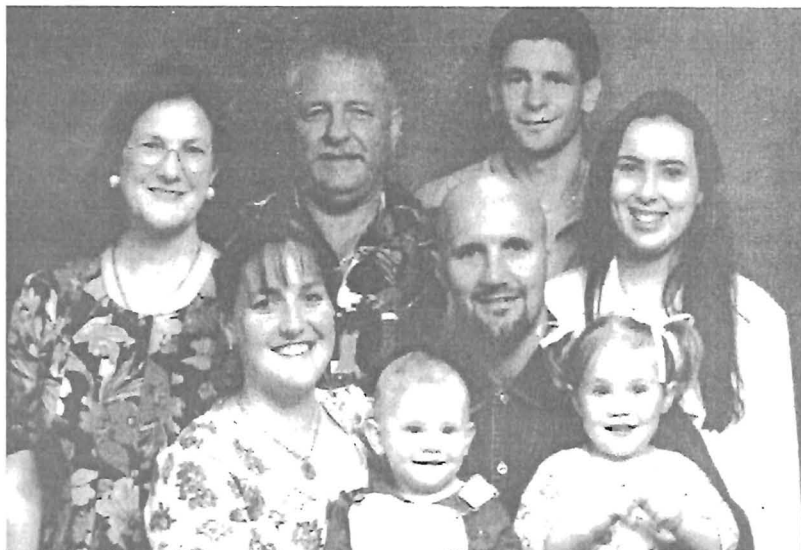
hidat építenek és nem falakat egymás között.

Maradok tisztelettel

Dr. Harnos Imre J.P.

**Dr.
Harnos
Imre
családjával.**

(hátsó sor,
középen)

Ugye gyerekek, már ismeritek ezt a két jómadarat, Gombócot és Gömböcöt. Hát a dolog úgy kezdődött, hogy Gombóc elszundikált az öreg bodzafa árnyékában, és azt álmodta, hogy ő éhes. No, fel is nyitotta a szemét azon nyomban, gurult kettőt, bukfenchezett hármat, s máris ott rángatta a cipőfűzőt kis gazdája cipőjén.

- Hát te mit csintalankodsz? - kérdezte hangosan Palkó.

- Nem csintalankodom én, vau, vau, vak, vak, csak éhes vagyok - vakkantotta Gombóc.

- Lusta szolga éhes marad. Gurulj innen, szégyelld magad. Ugye mondtam, hogy ugasd meg a szomszédék cicáját? De te inkább elmentél szundikálni.

Elsomfordált Gombóc szégyenkezve, s megbújt a cédrus bokor alatt. Mi tagadás, ő bizony jobban szeret lustálkogni.

Ezalatt Gömböc is álmodott a másik bodzafa alatt, és ő is azt álmodta, hogy éhes. No, oda is billegett rövid lábaival Palkóhoz és megrángatta a cipőfűzőjét.

- Vau, vau, édes gazdám, ehethném és ihatnám!

No ettől gurult mégcsak méregbe Palkó!

- Kenderkötél, kócmadzag, hát a párnád hol hagyta? Csak heverték, lustálkodtok, csontot tölem nem is kaptok! Vigyáztál-e a kakasra, hogy el ne csipegessék a magot a pityergő csibéktől? Ugye nem?

- Vau, vau, de hiszen azt neked mondta édesanyád! - méltatlankodott Gömböc.

- Nekem hát - berzenkedett Palkó. - De én akkor éppen vesszőlovat faragtam leveles bodzából. Neked kellett volna ugrani helyettem, mert tölem kapod a csontot!

Nagyot sóhajtott erre Gömböc, és bebújt ő is a cédrusbokor alá. Ott keseregtek egészen délutánig, és hogy Palkó még akkor sem csőrrentette meg előtük a csontostálat, nagyot gondolt a két kis szőrpamacs.

Vau, vau, elmegyünk világgá - rázta meg magát Gombóc.

- Menjünk balra! - ajánlotta Gömböc - Én meg azt mondom, hogy jobbra! - vakkantotta Gömböc.

- Csak azért is balra!

- Csak azért is jobbra!

- Én vagyok az öregebb - borzolta fel bundáját GOMBÓC

- De én vagyok az okosabb! - húzta ki magát Gömböc.

- Ezt mered mondani nekem? - viszorította ki éles kis kásafogát Gombóc,

Mária néni meséi

Gombóc és Gömböc újabb kalandjai

és nekiugrott Gömböcnek.

Hanem azt sem kellett félteni. Felemelte körmös kis mancsát, és úgy fültövön teremtette gömbölyű testvérkéjét, hogy az csak úgy bukfenchezett a szállongó porban. Gurultak, görögtek, forogtak, pörögtek, végül úgy összegabalyodtak, hogy Gombóc a saját farkát harapta, mert azt hitte, hogy Gömböcé, Gömböc meg a saját bundáját rángatta egyre dühösebben. Hengergették, gurították egymást, hát egyszer csak zsupsz, mind a ketten belepottyantak a fűre kis patakba. Ott meg éppen az ollóját köszöri Rák Rudi. Hej, retentő haragra gerjedt, mikor a két kis mihaszna a fejére pottyant. Jól becsippentgetett Gombóc nadrágjába, el sem akarta eresztetni többé. Kiugrott erre a szegény kis világjáró kutyus a partra, és nyüszítve forgott maga körül. Hanem hiába kergette a rákot, nem tudta elérni soha. Ott az a farka tövében.

No, kacagott erre Gömböc akkorát, amúgy kutyamódra, hogy csakúgy bukducoltak a hullámok ijedtükben tőle. Hanem rosszul tette, mert éppen a talpa alatt szundikált Pióca Pista, és akkor ébresztette fel a kutyakacagás, mikor éppen a legszebbet álmodta. Bele is ragadt rögtön Gömböc zoknijába, és rázhatta a lábát a megszeppent kis kárörvendő, bizony az csak ott maradt. S ha még csak ennyi lett volna a baj! De éppen ott bogarászott a szomszédék cicája, meg a tarajos kakas, és jól kinevették őket.

- Ó te csacska, buta macska! - bor-

zolta fel bundáját Gombóc, hogy még a rák is jobbnak látta, ha elmarad a guruló Gömböctől.

No, Gömböc se volt rest, akkorát ugrott a kakas felé, hogy az ijedtében majd

elhagyta sarkantyúját piros csizmájáról. Megszeppent ettől Pióca Pista is, és gyorsan visszacsusszant a patak vizébe. Az ilyen mérges kis kutyától jobb távol maradni.

Meghallotta ezt az éktelen lármát Palkó. Kinézett a kacsalábon forgó csirkeöl-padlásról, ahol éppen egy hétfejű legyet ütött agyon egyetlen suhintással.

- No, ez derék! bólintott komolyan, amikor meglátta, hogyan serénykedik a két kis vakarcs kutyus. Le is repült táltos vesszőparipáján a földi világba, és hazahívta az acsarkodó házörző nebulókat.

- Látom, többé nem henyéltek, enni kaptok, hogyha kértek! - simogatta meg ázótt bundájukat.

A kutyusok kértek is, kaptak is. Kis gazdájuk telerakta a csontos tálat ropogós csontocskákkal, teleöntötte a kis vályút habosan friss tejjel, és maga is a kezébe kapott egy körülkaraj lekváros kenyeret, és olyan lagzit csaptak, hogy még a harmadik szomszédból is odaszálltak a legyek a finom illatra. Volt ott dinom-dánom, ha eszünk se bánom. Tücsök volt a primás, dongó a nagybögős, és szelgyerekek jártak pergő-forgó táncot, míg megjött az este. Akkor aztán ki-ki megkereste kicsi ágyát, vackát, zőjészakát mondtak a sunyi holdnak, és aludtak, mint a tej egészen reggelig.

Egy szűnyogtündér ott zümmögött a fülüknel, és súgott nekik szép álmokat. Ha jók lesztek, hozzátok is elmegy, s nektek is mesél majd.

Csiga-biga

Csiga-biga útnak ered,
Illaberek, nádak, erek,
Árkon át, bokron át
Koptatja a bacskorát.

Lapulevél lakomára
Meghívta őt a komája,
Árkon át, bokron át,
Rúgta már az út porát.

Vele megy a háza tája.
Háza csúsós kupolája,
Árkon át, bokron át,
Hordja, viszi otthonát.

A mesét és a verseket
Iványi Mária írta

Süss fel nap

Vihar tombol,
Pusztít, rombol,
Tört ág zokog,
Recseg, ropog!
Rajta fészek,
Rigó háza.
Benne négy kis
Fiókája.

Szél zúg zordan,
S a záporban
Bőrig áznak,
Sírnak, fáznak!
Becsurog a
Rigó háza,
Süss fel nap a
Fiókákra!

Ingó-bingó-Iringó

Megírták a lapokban
Lagzi volt a napokban.
Ingó-bingó Iringó.
Kocsi nem volt, se hintó.

Pedig vendég, vagy hatvan
Szorongott az udvarban.
Ingó-bingó Iringó.
Duda szólt, meg tilinkó.

Kinek a nép teret hagy.
Egy kis kutya, meg egy nagy.
Ingó-bingó Iringó,
Nekik szól a tilinkó.

Zörgő-csuhéj, csutkaszár,
Ez aztán a furesa pár.
Ingó-bingó Iringó.
Kuncogott a tilinkó.

Irodalmi oldal

Két szomszéd nemzetségről, vacerokról és karórágókról

Adalékok az endrődiek és gyomaiak régebbi viszonyához

Úgy gondoltam, ideje már egy kicsit tréfára venni a dolgot, és olyan eseményekről írni, amelyek biztosan megtörténtek, ha nem is pontosan úgy, ahogy öreg bátyám-uramék elmesélték nekem.

Két szomszéd „nemzetségről” lenne itt szó, tudniillik a „vacser” endrődiekről, meg a gyomai „karórágókról”. Ragaszkodnék ahhoz is, hogy valamelyest megközelítő nyelvezettel írjam le mondandómat, minthogy azt én annak idején első kézből hallám. Vagyis az „i”-ző nyelvjárásban. Erről írta Csák Gyula: „Parasztközött is legparasztabb volt, aki ezt a nyelvet beszélte, a nem paraszti osztályok és rétegek elkülönítéséhez biztosabb támpontot nyújtott, mint a fajüldözők számára a bőr színe”. (A szikföld sóhaja Bp.1997.) Kimondhatatlanul sajnálom, hogy magam már nem élek, nem élhetek vele, mert elhagytam, leszoktam, leszoktattak róla. Ugyanis mikor Vácra keveredtem tanulni, úgyannyira gyötörtek e beszéd miatt - pemye, csüstül, mir, szír, kik, lú stb., hogy időnként fél év alatt megfosztottak tőle. Maradjunk a „karórágóknál”. Mi gyomaiak azir lettünk karórágók az endrődi vacserok szerint, mert az atyák idejébe vót egy kis elpusztult falu, amék a török alatt kipusztult, Endrőd meg Gyoma közt. Nahát osztán mán a helye se láccott, sehogyse tudott a két község ennek a helyin, főggyin megosztotni. Ezir is lett osztán nagy ríse Peres nevű. Törtint, hogy mindig iccaka a gyomaiak bejebb rakták a karókat Endrőd fele, hogyhát ugyi nagyobb darab határa legyik innen-felül is Gyomának. Az endrődiek meg másnap rakták vissza a karókat. Híjába irogatott egymásnak az előjáróság ebbe a dologba, mán osztán öire is mentek sokszor, úgy mint, ippen úgy, mint a ványai bicskásokkal. Egyik iccaka is a gyomai legínyek mán csak azir is takarosan rakták visszafele a karókat, igen ám, de jöttek a vacerek, oszt vót hát nagy csíhi-puhi. Az egyik gyomai legíny fogva maradt. Gondoltak egyet az endrődiek, kikötözik a legínyt az egyik karóhó, hogyhát maj’ reggel idehíjják az előjárókat, hogy lám, itt van a bünjel. Őrítik is erősen, igen ám, de hajnal fele elnyomta őket a buzgóság, a legíny meg valahogy, ki tuggya mán hogy, addig nyüstölte, kuzbitolta a karót, hogy

elört. oszt usgyi, mire pirkatt, mán túl vót ungon-bergen. Reggel meg a vacerek úgy tanálták, hogy ez máskípp nem törthetett, csak úgy, hogyhát az a gyomai legíny elrágta a karót, nahát inntül osztán rajta maradt a gyomaiakon, hogy karórágók.

A másik dolog se vót kutya, az meg velem törtint. Egy komámmal odavótunk Túron a vásárba. Hát mikor jöttünk hazafele, az endrődi hidon mondom neki:

- Hallod-e hé, én nagyon szomjas vagyok, meg kéne inni itt a Domszögön egy nagyförcsöt. - Úgy is vót, megálltunk, a lovakat szípen letakartuk, annak-rengye móggya szerint, de aszongya a komám:

- Te ide hallgass csak, a gyeplüt, hajtószárat csavard a löcs vigire, az istrán-got ne akaszd le, mer’ sose lehet tudni... Na! -

Bemegyünk. Mán mikor beliptünk, láttam, hogy itt baj lesz. Vagy egy tucat vacer legíny sorjázott a pult körül, iszogattak. Még az italt se kirtük, csak illendően köszöntünk, hallom hogy aszongya az egyik legíny:

- Na nizzitek csak, karórágók! Na! te piszok karórágó, hogy meritek a pofátokat ide betolni... szó szót követett, de mán mi faroltunk is kifele... a komám leszakította a löcsöt, oszt hadakozott, hajja, ha löcs nincsen, minket úgy eltálgálnak, mint annak rengye... fark felvágva jöttünk Gyomáig. Na de oszt a következő gyomai vásárkor visszakapták kamatostúl. Errül jut eszembe, hogy az endrődiek, túriak igyekeztek mindig megzavarni a gyomai vásárt. Ídesapám mesélte, hogy az ü legínykorába is egy alkalommal nagy verekedés vót a gyomai vásárkor. Vót egy Tinó Kocsis nevű nagyerejű gazdalegíny, ez úgy szórta kifele a sátorbul a vacereket, hogy csak úgy nyekkentek. Hát ez azir vót Tino Kocsis, mer’ egy alkalommal gazhordáskor (aratás után a cséplőgéphez gabonakeresztek behordása. (megjegyzés Cs. Szabótól), az egyik tinaja kifulladt az igábúl, ez meg kapta-fogta, bebújt a járomba oszt húzta a rakott szekeret a másik tinóval.

Újabbkori karórágós eset. (Nem éppen irodalmi ízű, de hátha a szerkesztő úr megengedi, hogy napvilágot lásson). Egyik alkalommal otthon ödöngve az utcán találkoztam egy kedves, sok időt látott atyafiságos rokonommal. Mondja, hogy

- Hallota-i Pista, mi az új gyomaendrődi címer?

- Nem én, kedves bátyám, mongya mán, kíváncsivá tett.

- Hát aztán mondta - ez akkoriba vót 1982-ben az „egybesülés” (ezt is ü mondta) körül - Egy kubikos talicska teli sz...l, benne egy rágott karó. - Hát mit mondjak, jóízűt nevettem, s azóta már sok társaságban sikert arattam vele. A siker, mindig jól esett, mert aztán el kellett hozzá mesélnem a kubikos talicska jelentését, meg a rágott karó esetit is. Ha megnevettem vele-mármint az írással olvasóimat, „vájjik kedves egissigükre!”

Cs. Szabó István

folytatás az 1. oldalról Pál tanár urak tisztelettel meghajolva köszöntötték a csaknem ljesztő emberoncót. Nem tudtam mire véljem. Semmi gúny nem volt a hangjukban. Haza érve megkérdeztem a tanáromat, hogy miért köszöntek annak a furcsa embernek a Tiszánál. Válaszul kezembe nyomta a nagy költő Hárfa című verses kötetét. Így sorolt oda Szeged költője a szívemben Petőfi és Arany mellé. Hamarosan annyira megszerettem, hogy megírtam első versemet: Endrőd.

Mégis úgy éreztem Ica nénié az érdem, hogy a kitűnő tanulmányi eredményért polgári után beiratkozhattam a Szegedi Királyi Katolikus Tanítóképzőbe. Ott szellemóriások voltak a tanárim: Dr. Bálint Sándor, Dr. Katona Miklós, Dr. vitéz Szörényi József, Dr. Gyepes János, Kövessy Jenő, Straub József, Kapossy Gyula és az igazgató Dr. Becker Vendel...

Nem tudósképzés folyt, hanem emberformálás, felkészítés az életre. Nem hiszem, hogy ennél mesteribb, tökéletesebb munkát lehet végezni az emberformálásban. Örök hálával és el nem múló szeretettel tudok

csak rájuk gondolni, holtuk után is.

A két utolsó osztályt Újvidéken végeztem. Ott fiatal tanári karokatott, de csak a legfelső fokú elismeréssel szólhatok róluk is.

Így jutottam haza kitűnő oklevéllel. Első munkahelyem a polgári iskolában volt, ahol a vezető egyéniség Iványi Gergely volt. Micsoda egyéniség! Hálás vagyok sorsomnak, hogy „szellemi fegyverhordozójává” fogadott. Aztán a nyugdíjig itthon maradtam. Dienes Izra, Paróczai Gergely, Szabó Elek, a két Lesniczky, Kovács Mátyás, Földváryék, Fehérvári Ferencék, Szabó Ernő, Uhrin Eszter, Vaszkó Mihály, Palotai Ferenc, a két Kovács Imre, Vaszkó Irén, Borsiné Finta Jolán, Horgos Piroska, Hunya Irma, Orbókék... hosszan sorolhatnám még őket. Mennyit tanultam tőlük! Milyen jó barátok voltak! Aztán jöttem az újak, a volt tanítványaim, Fülöp Imrével az élen.

Elkövettünk mindent Endrőd felemelkedéséért.

Tanulmányi és sportversenyek sorozatát nyertük. Évtizedeken át színjátszó csoportot működtetünk. A Dolgozók Iskolájába ezerre menő azok száma, akik nélkülözhetetlen

ismeretek pótolva több és jobb értékhez jutottak. 56-ban a Nemzetőrség alapító tagjai voltunk.

Munkánk és helytállásunk hozzájárult, hogy olyan egyéniségek formálódtak, mint Sztanyik B. László, Gergely Ágnes, Tímár Máté, Fenákel Judit, Dr. Latorcai János, Dinya László, Varjú Vilmos, Bella Rózsa, Bella János, Kiszely Zoltán... kiváló orvosok, mérnökök, közgazdászok, tudósok, politikusok, jogászok, kutatók... de hosszú a sora a vállalkozók, iparosok, mezőgazdasági szakteknélyeknek, akiknek nevei elválaszthatatlanok nevelők, tanáraink lelkiismeretes és értékes munkájától.

Hogy miért írtam le mindezt?

Pedagógusnapi köszöntőnek szántam, hogy emléket állítsak vezetőknél és vezetőknél emberségükről, helytállásukról. Ők már bizonyítottak, most a jelen nevelőkön a sor, hogy majdan emléküket így örözhessék meg az utánuk jövő nemzedékek.

Ünnepi köszöntőm végén sok sikert kívánok ehhez a munkához, sok örömet, türelmet, egészséget, és anyagiakban is emelkedést.

MÁRTON GÁBOR

HÍREK ERDÉLYBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.”

Kós Károly
1925.

VARADINUM 1997. április 27 - május 4.

Verőfényrel köszöntötte a tavasz, és színpompás magnólia tenger fogadták vasárnap április 27-én az idej Varadinum rendezvénysorozat megnyitó ünnepségén résztvevő több mint ezer embert. Az ünnepi szentmise a szokásokhoz híven a Bazilikában volt, melyen nagy örömeinkre ezúttal a gyomaendrődiek is részt vettek. Remélem, hogy a több mint negyven főből álló csoportjuknak maradandó élményt nyújtott a Varadinum 97 első napja. A határon túlról, az anyaországból számos világi és egyházi méltóság tisztelte meg jelenlétével Nagyvárad magyarságának e nagy ünnepét. Eljött Szöcs Ferenc magyar nagykövet, Csoóri Sándor költő, a Magyarok Világszövetsége elnöke, Törzsök Erika a Határon túli Magyarság Hivatalának elnöke. Megjelentek Markó Béla RMDSZ elnök, Takács Csaba ügyvezető elnök, Tokay György és Birtalan Ákos miniszterek, államtitkárok, szenátorok, parlamenti képviselők, valamint első ízben a román hatalom képviselői is: kormánybiztos, polgármester és helyettesei. Végül, de nem utolsó sorban, a magyar történelmi egyházak képviselői is. Továbbá Tökés László püspök, Máthé Csaba evangélikus, Boda József unitárius lelkész és még hosszan lehetne sorolni a résztvevőket.

Az ünnepi szentmisét Gyulay Endre Szeged-csanádi római katolikus megyés püspök celebrálta, aki homíliájában Szent Lászlót a róla szóló legendák fényében emelte példaképpé a mai keresztények elé, aki a lovagi becsület példaképe, aki amit tett nem önmagáért, hanem magyar népéért tette. A mise végén Tökés László püspök úr beszélt Szent László jelentőségéről, kiemelve, hogy a pogányság visszatérésekor László királynak egyesítő ereje fogta össze az egyetemes magyarságot. Szimbóluma a hétköznapi dolgokban is megmutatkozott, mint a jóság, szeretet, igazságosság, a szegények istápolása.

A mise végén a pápai és magyar himnusz elhangzása után körmenet

következett, melyen Szent László hermáját a bazilika előtti téren kíséreték a hívek.

Az ünnepség alatt a Bazilikában Szent László ének és zenekar. Balog Mihály karnagy vezényletével Schubert, Beethoven, Mozart műveinek tolmácsolásával tette még magasabbá az ünnepi szertartást.

Délután a Varadinum alkalmat adott a politikai együttgondolkodásra is. Az „Ottthon a hazában” politikai fórum keretében az RMDSZ vezetői, miniszterek, államtitkárok vállalták a szembesülést az érdeklődők kérdésével, az RMDSZ dísztermében. A Nagyvárad Televisió jóvoltából a tévénezők egyenes adásban is figyelemmel követhették a rendezvényt.

Markó Béla a szövetség elnöke kiemelte, hogy az RMDSZ kormányba lépésével közösségünk helyzetén akar változtatni, s a törvények, törvénymódosítások révén is igazi demokráciát megvalósítani. Ő is, de a többiek is, külön kitértek a tanügyi törvény módosítására, a magyar nyelvű szakképzés megvalósítására, önálló magyar egyetem (BOLYAI) működtetésére. Ez a probléma lehet a mostani koalíció szakító próbája is. A magyar miniszterek kiemelték, hogy a mostani hatalom őszintén akarja a román-magyar megbékélést.

A teljesség igénye nélkül a Varadinum '97 több mint 50 rendezvényéből néhányat említhetünk csak meg. Hétfőn április 28-án könyvbemutató, a legújabb könyvek seregszemléje. Az RMDSZ székház dísztermében helyismereti vetélkedő. Nyertes a Szent László gimnázium csapata lett.

Kedden képzőművészeti kiállítás nyílt meg, este blues koncert volt a múzeum kertben.

Az április 30-iki rendezvények közül kiemelkedett a festőverseny a kanonok soron, amatőr és hivatásos festők részvételével. Délután közéleti fórum a „Duna Televisió hivatása” címmel, vezette Sára Sándor a TV elnöke.

Május 1. a majális napja volt, helyszín a csatári erdő. Este bál a kultúrotthonban.

Május 2. E nap rendezvényei közül kiemelkedik a Körösi Csoma Sándor anyanyelvi verseny országos döntője az Ady Endre Liceumban. Este unitárius istentisztelet, majd a Szent László ének és zenekar koncertje a Bazilikában.

Május 3. Tudományos ülés az RMDSZ-ben: „Szóban élő történelem” címmel. Este a Barátok templomában Kodály és Schubert est volt.

Május 4. de. 10 óra: Záróünnepség az újavárosi református templomban, este pedig a Szigligeti Színházban a budapesti Honvéd Táncszínház két produkcióját csodálhattuk meg. Sok élménnyel lettünk gazdagabbak ez ünnepi héten. Megmutatkozott a várad magyarság ereje és összetartása is.

STARK LÁSZLÓ

Mint korábban már hírt adtunk róla, a gyomaendrődi kereszténydemokraták egy csoportja a Varadinum megnyitására Váradra érkezett. Az egyházi szertartás és körmenet után kis csoportunk városnéző sétára indult Stark Lászlóval az RMDSZ választmányi tagjának vezetésével. Ez úton köszönjük meg neki azt a szíves fogadtatást, amelyben részesített bennünket.

E napon történt két olyan esemény, melyek írásra ösztönöztek, s bár a két történet teljesen különbözik egymástól, mégis, mindkettő gondolkodásra késztetett.

Megcsokolhatom-e a nemzetiszínű szalagot?...

A Varadinum (Várad Napok) első napjának délelőttjén játszódott le a következő jelenet, amikor lélekben magyar a magyarral egygyé forrt, amikor könnyeket hullatva énekeltek a magyar himnusz, amikor összeért a tekintetünk és egymásra mosolyogtunk.

Koszorúkat akartuk elhelyezni négy Váradon elhunyt plébánosunk emlékére a mise végén a mellettünk lévő oltáron, s engem biztak meg, hogy a koszorút, melyet az

A kereszténydemokraták Nagyváradon

autóbuszban hagytuk, hoztam el. Egyik barátommal mentünk érte. Kibontottuk kis csomagunkat, és a nemzeti színű szalaggal büszkén hoztuk a bazilika melletti kanonok soron végig, amikor egyszercsak egy idős úr családijával megállt mellettünk, és megkérdezte: „Ugye az anyaországból jöttek? Megcsokolhatom a nemzetiszínű szalagot?” „Természetesen” feleltem elfogadott hangon, s ahogy ezt kimondtam, letérdelt, könnyeket hullatva megcsokolta a szalagot, majd megállt, fejet hajtott családijával együtt, s elmentek.

Mi is vele könnyeztük sorsunkat (sorsukat). Szavakkal nem lehet ezt elmondani, amit akkor éreztünk, átéltünk. Alig jött szó a szánkra, csak annyit tudtunk mondani: „Isten áldja meg magukat! Jó egészséget kívánunk mindnyájuknak.”

A rejtélyes csomag...

Ez a rövidke történet is Nagyváradon a Szent László Bazilikában ugyanezen a napon történt. Az ünnepi szent-

misére vonult a papság, az RMDSZ miniszterei, meghívott magas rangú vendégek, a Sárkány lovagrend tagjai, a sok ministráns. Ez alatt az idő alatt egy csomag került a szentély elején található korlátra. Közben a Duna Tv és sok fotós készítette felvételeit, mit sem sejtve. A fotósok közé keveredtem, amikor egy hölgy odalépett hozzám és megkérdezte: „Mi lehet ez a csomag? - s tréfásan hozzátette: Talán nem bomba?”

A szürke csomagoló papírba két darab henger alakú tárgy volt csomagolva. Meglepődve, s talán kicsit megijedve is válaszoltam: „Csak nem az?” Addigra odaért az egyik rendező, nézegette, közelről, távolról, elölről, hátulról, majd megkérdezi a közellélőket: „Kié ez a csomag? Hogy került ide?” - Mivel választ nem kapott senkitől, megfogta és kiszaladt vele a Bazilikából...

Mai napig sem tudtuk meg, hogy mi lehetett a sejtelmes csomagban. Egy viszont biztos: A Gondviselés segített bennünket, és utána nyugodtan, szent áhitattal vehettünk részt a szentmisén.

UNGVÖLGYI JÁNOS

THERM U X
ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

5500 Gyomaendrőd, Ipartelep
út 3. T/F: 66/386-614, 386-226

Tevékenységeinket piacképes áron kínáljuk

- Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése - tervezése
- Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Interspan bútorok)
- Építőipari anyagkereskedés (fenyő fűrészáru, interspan bútorlap szigetelőlemezek, kartonplasztlemez...)
- Építőipari gépek, segédeszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)

**Az ablak
teszi
a házat**

**MŰANYAG AJTÓK, ABLAKOK
GYÁRTÁSA EGYEDI MÉRETHEZ IS.**

5502 Gyomaendrőd, Fő út 81/1
81/1. Tel/Fax: 66/386-328

ÚJ AKCIÓ!

AZ ENDRŐDI HÁZTARTÁSI BOLTBAN, Endrődi út 1.

AJÁNLATAINK:

- Horgászcikkek nagy választékban
- Gumicsizmák 1.200,- Ft-ért
- Olcsó étolaj kimérve 170-180 Ft-ért
- Olcsó üdítő 2 l 87 forintért kapható!
- A kiegyensúlyozott életmódhoz Élet Kristály nálunk a legolcsóbb
- Kosmetikai cikkek nagy választékban.

Méretes lábbeli készítést is vállalunk.

35-től 42-es méretig.

SEURO MODELL BT.

Fő út 57. (Volt napkeleti vendéglő helyén)

Telefon: 06-66-386-800

**ÉLJEN
A PC Shop**

ÁLTAL NYÚJTOTT EGYEDÜLÁLLÓ LEHETŐSÉGEKKEL!

- KAMATMENTES RÉSZLETFIZETÉS
- DÍJMENTES HÁZHOZZÁLLÍTÁS, BEÜZEMELÉS
- 1 + 1 ÉV TELJES KÖRŰ GARANCIA
- TERMÉKVISSZAVÁRÁSI GARANCIA

PC SHOP SZÁMÍTÁSTECHNIKAI

SAKÜZLET, SZERVÍZ

SZARVAS, Szabadság út 30. T.: (66) 311-422

TURUL CIPŐ GYOMAENDRŐD

Szabadság tér 2.

Telefon: 66/386-891

66/386-251

A TURUL CIPŐBOLT
új helyen: Gyomaendrőd,
Fő u. 204.

(a Gyógyszertár mellett)

Megújult választékkal, bevezető árakon kínálja termékeit

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Corvo Bianco Schuh Bt.

Corvo bianco

Cipőipari Bt.

5502 Gyomaendrőd, Fő út 14.

☎/Fax (66) 386-896

☎(30) 457-148

**Női, Leányka-, és Fiú
cipőgyártás**

Martol Cipő

Dinya Zoltán

vállalkozó

Lakás:

Telephely:

Dobi I. 1/1 5502 GYOMAENDRŐD Fő út 45.

Tel.: 06 66/386-578

Tel.: 06 66/386-578

06-30/436-781

A KÁRPITOS '97 Kft.

termékeinek állandó bemutató terme

a **DÁVID BÚTORBOLT**-ban

5502. Gyomaendrőd Hűsök tere 7.

Legújabb ajánlatai:

Heverők 16.000. Ft-tól

Franciaágyak 34.000 Ft-tól

Ülőgarnitúrák 65.000. Ft-tól.

Telefon 66-386-262

„ÉPFE“ építőipari-szakipari és festő-vállalkozó
BARTA LÁSZLÓ

5502. Gyomaendrőd, Juhász Gy. u. 34/1.

Telefon/Fax: 06-66-386-896 (o8.00-16.00)

Rádiótelefon és üzenetreggítő:

06-60/481-041

VÁLLAL

GARANCIÁVAL:

Szobafestés, mázolás, tapétázás

melegburkolási munkákat lakarítással

Teljes szakipari munkák tervezettségét, szervezését,
lebonyolítását anyagbeszerzéssel.

Az önkormányzat munkájáról

1997. május 29-én tartotta a Képviselő-testület ülését. A Polgármester úr beszámolt az elmúlt időszak eseményeiről, tárgyalásairól. Többek között elmondta, hogy vállalkozókkal a romániai Nagyenyeden járt. Találkoztak ottani vállalkozókkal, s ennek folytatásaként városunkban is lesz augusztus végén egy hasonló találkozó.

Elmondta továbbá, hogyan áll az Európai Nap szervezése. A Térségi Európai Nap 1997 október 3-án kerül megrendezésre, melyen a Körös-menti és Tiszazugi települések - tizenhárom város, nagyközség, és község - vesznek részt több tucatnyi rendezvény lebonyolításával.

Ez után tértünk rá a mintegy 20 napirendi pont megtárgyalására. Rendeletek alkotásával kezdődött az ülés. Elsőként a közterhekről szóló rendelet módosításaként a mutatványos tevékenység helyének kijelölésére került sorra. A Képviselő-testület két területet jelölt ki az Október 6. lakótelepnél. Majd a zaj- és rezgés védelem helyi szabályozásáról született rendelet-tervezet, mely az illetékes szakhatóságok véleményezése után a júniusi ülésen kerül végleges formában a testület elé. Majd önkormányzati biztos kijelölésének feltételeiről, tevékenységének egyes kérdéseiről született rendelet. Reméljük ez csak papíron szerepel, de alkalmazására nem kerül sor.

Az 1996. évi pénzmaradványról is született határozat. Ennek megfelelően: a 2. sz. Óvoda 109.000 Ft, a Zene és Művészeti Iskola 201.000 Ft, a Rózsahegy K. Ált. Isk. 131.000 Ft, az 1.sz. Óvoda 282.000 Ft pénzmaradvánnyal szabadon rendelkezhet. A 617.sz. Ipari Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola a költségvetési támogatását feladat elmaradása miatt 1.618.000 Ft-ban zárolja. Az Egészségügyi Intézmény 1996. évi önkormányzati támogatás megtakarításából eredő 176.000 Ft szabad pénzeszközt elvonja.

Az 1997. évi költségvetés pozíciójára megtett intézkedések hatásaként bevétel-növekedés, és a működési kiadások csökkenése révén a 77.933.000 Ft hiány 29.347.000 Ft-ra csökkent.

Igen alapos előkészítés és vizsgálat után a 617. sz. Szakmunkásképző Iskola, és a Bethlen Gábor Szakmunkásképző és Szakközépiskola összevonásáról foglalt állást a Testület. Végleges döntés a témában is a júniusi ülésen lesz. Az intézkedés

hatásaként, előzetes számítások szerint évi cca. 4.300.000 Ft (1997-ben 1.500.000 Ft) megtakarítás várható.

A piac és a mozi üzemeltetéséről úgy döntött a Képviselő-testület, hogy a piac működtetésére pályázatot ír ki, a mozi marad az önkormányzat intézménye. A pályázat benyújtásának határideje 1997. június 16., 12 óra. Jelige: Piaci tevékenység. Prioritást élvez a piac alkalmazottja, a gyomaendrői székhelyű, és aki a legmagasabb összegű ajánlatot teszi a bérleti díjra. Érdeklődni lehet a Polgármesteri Hivatalban.

Döntés született továbbá arról, hogy a Blaha Lujza út, és térségének szennyvíz-csatorna építése tovább folytatódjon. A Polgármester úr az ENCI irodaházának hasznosítására elképzeléseit ismertette. Keresi a megoldást a hasznosításra. Szükségesnek látja a város közepétávú fejlesztésének koncepcióját kidolgozni.

Az új háziorvosi körzet kialakítását - Dr. Kolozsvári Árpád kérésére - a testület az 1998. évi költségvetés előkészítésének időszakáig a döntést elhalasztotta.

Engedélyezte a Képviselő-testület az óvodák nyári szüneteltetését az alábbiak szerint: Az 1. sz. óvoda: Selyem úti jún. 13-tól aug.3-ig, a Blaha úti aug. 1-től 24-ig, a Szabadság úti jún. 13-tól aug. 14-ig, Öregszőlői jún. 13-tól aug. 14-ig, a 2.sz. Óvoda: Kossuth úti, Vásártéri Ltp.-i. és a Fő úti óvodák jún. 9-től aug. 15-ig. A szüneteltetés alatt történik az alkalmazottak szabadságának kiadása, nagytakarítás, meszelés, felújítás. Ez idő alatt egy-egy óvoda mindkét település részen fogadja az óvodás gyerekeket.

A testület támogatja a város és környete részére Ecegfalva, Csárdaszállás, Hunya pedagógiai szakszolgálat feladat-ellátási szabályzatának benyújtását. Feladatok: nevelési tanácsadás, pályaválasztási tanácsadás, iskolaérettségi vizsgálat.

A GYOMASZOLG Kft ügyvezető igazgatójának Fábrián Lajos urat, könyvvizsgálójának Csépai Lajos okl. könyvvizsgáló urat nevezte ki.

Mivel a következő számunk július elején jelenik meg, ezért, az addig szabadságukat töltőknek kívánok kellemes nyaralást, melyhez a Képviselő-testület azzal járult hozzá, - amint az tapasztalhatták, - hogy elrendelte a szünyogirtást, s ez még ismétlésre fog kerülni.

Czibulka György

Hajrá „Rózsahegyiek”!

Kissé hűvös, szeles, ám de verőfényes április végi reggelen a Rózsahegy Kálmán Általános Iskola felé haladva három rendőrautó is elhagy. Szerencsére, tudom, hogy ez most nem balesetet jelent, ilyen egyébként sem történhet, mostanában, amióta a „közlekedési kis rendőrök” vigyáznak a rendre a tanítás előtt és után.

Most az iskola, mint a vándorserleg tavalyi nyertese, ad helyet a Rendőrnep keretében megrendezett „Gyomaendrőd a közlekedésbiztonságért kerékpáros verseny”-nek, melyet a város rendőrei szerveztek bevonva a szarvasi kollegákat is. A versenyen valamennyi általános és középiskola részt vehetett. A számos értékes díj mellett a legnagyobb tét a vándorserleg, amelyet az összesített eredményben legjobb helyezést elért iskola büszkélkedhet egy évig. Az alapító okirat tanúsága szerint a serleget a „Gyomaendrőd Rendőrszervezet kezdeményezésére, Szűcs József alezredes felkérésére Dr. Katona Piroska, gyermekorvos, a Sublót Kft, a Color Shop tulajdonosa Ugor Endre, Andódy György könyvkötő, a Gyomafarm Kft, és a Linda Sport alapították”. A serleg 50 cm magas, kék márványmintás, fedele aranszínű, a közepén kör alakú embléma van, melyen Gyomaendrőd város közlekedéséért felirat, a négyzet alakú talpazat egyik oldalán a „millecentenárium alkalmából alapítva 1996” olvasható.

A verseny két „hadszintéren” folyt, az elméleti az iskola ebédlőjében, a másik a gyakorlati, avagy ügyességi a ligetben következett.

Az elméleti verseny a tesztlapok kérdéseire adandó válaszokból állt, mely kérdéseket a rendőrök megérkezéséig titkosan kezeltek. Kipirult arcú gyerekek, nagy izgalommal fölthögték ki a lapokat, amiket a rendőrök osztottak és szedtek is be.

Az ügyességi verseny a ligetben KRESZ jelzőkkel felrajzolt, s kikerülő és áthidalandó akadályokkal bőven ellátott pályán zajlott. Itt rendőreink stopperrel mérték az időt, ami alatt a versenyző a pályát lefutotta, majd az így pontozott eredményből az esetleges hibákért, ki nem került akadályokért stb. pontokat vontak le. A pálya végén a mért időt s a kapott pontszámot hangosan diktálták - időnként lelkes éljenzés, néha csatlódott moraj közepette. Minden versenyző üdítőt, csokoládét kapott, így „üres kézzel” egyetlen gyermek sem ment haza, az sem, akinek esetleg nem sikerült díjat nyernie.

Jó a hangulat, a gyermekhumor számtalan megnyilvánulásán jókat derülök. Szünetekben az iskola pedagógusai, gyermekei is kijönnek drukkolni, néha egy osztály itt tölti kint az óráját, száll a kiáltás: Hajrá Rózsahegyiek!

Dél körül véget ért az összesítés, megszületett a döntés, kiosztásra kerültek a díjak. Az összesített versenyben a pálmát ezúttal is a Rózsahegy Kálmán Általános Iskola vitte el, így maradhatott a serleg egy újabb évre!

- Nem kell az igazgató néni szobáját átrendezni - mondja büszke örömmel Takács Mátyás tanár úr.

- Mennyi munkád fekszik ebben, a sikert mennyiben könyveled el sajátodnak? - kérdezem

- Az érdem nem az enyém, hanem a gyerekéké, s rajtuk kívül a rendőrszervezetet ebbe nagy munkát, akik a Nemzeti Alaptanterv keretében biztosított osztályfőnöki órákon készítik fel a gyerekeket a balesetmentes közlekedésre, - hátrítja el a dicséretet szerényen. - Én csak referensük vagyok a közlekedési kisrendőröknek s mind a benevezett gyerekeknek. Az igazi díj pedig az, hogy amióta a kisrendőrök vigyáznak az iskola környékén, közlekedési baleset nem következett be. Amióta ez az ötlet megszületett, a versenyszellem fogékonyabbá teszi a gyerekeket a tanultakra.

- Köszönjük az iskola jó munkáját, s rendőreinknek pedig, hogy a szívükön viselik gyermekeink biztonságát.

Marsiné Giricz Erzsébet